

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26

Sateenkaariperheet ry

Toimintasuunnitelma 2022

Hallituksen esitys syyskokoukselle 6.11.2021

28	1. Johdanto	3
29	2. Vaikuttamistyö	4
30	2.1. Perhepoliittiset tavoitteet 2018–2022	4
31	2.2. Vaikuttamistyön toimenpiteet 2022	5
32	2.3. Monimuotoiset perheet -verkosto vaikuttamistyön tukena	7
33	2.4. Kansainvälinen vaikuttamistyö	8
34	2.5. Yhteistyöverkostojen kehittäminen	9
35	3. Ammatillisen työn kehittäminen	10
36	3.1. Koulutukset ammattilaisille	10
37	3.2. Koulutusmateriaalit ammattilaisille	11
38	3.3. Hankkeiden ja erillistointojen tekemä ammatillisen työn kehittäminen	11
39	Perhesuhdekeskus -toiminta	11
40	Kumppanuusvanhemmuushanke 2021-2024 täyteen vauhtiin	12
41	4. Perheiden ja perhettä suunnittelevien neuvonta ja ammatillinen tuki	12
42	4.1. Neuvonta- ja tukimateriaalit perheille ja perhettä suunnitteleville	12
43	4.2. Yleinen neuvontapalvelu (käytännöllinen ja lainsäädöllinen neuvonta)	12
44	4.3. Perhesuhdekeskuksen ammatillinen, psykososiaalinen tuki	13
45	4.4. Sateenkaariperheiden perhevalmennus	14
46	4.5. Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet	14
47	5. Monimuotoista vertaistoimintaa	15
48	5.1. Vuositeema 2022–2023 tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	15
49	5.2. Vertaistoimintaa erityisryhmille	15
50	5.3. Rakkaussuhteita vahvistava vertaistoiminta	18
51	5.4. Eroauttaminen ja vanhemmuuden tukeminen eron jälkeen	19
52	5.5. Läheisten toiminta	20
53	5.6. Leirimuotoinen vertaistuki	20
54	5.7. Vapaaehtoisesti toteutettu paikallinen vertaistoiminta	21
55	5.8. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta	23
56	Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä	23
57	Pride-tapahtumiin perhesisältöjä	23
58	6. Vertaistoiminnan kehittäminen	24
59	7. Tukipalvelut	27
60	7.1. Viestintä	27
61	Viestinnän kehittäminen ja kanavat	27
62	Vaikuttamisviestintä ja ulkoinen yhteisöviestintä	28
63	Jäsenviestintä ja sisäinen yhteisöviestintä	28
64	Viestintämateriaalit	29
65	7.2. Sateenkaariperheitä ja perhettä suunnittelevia koskevan tiedon kerääminen	29
66	7.3. Jäsenpalvelujen kehittäminen	29
67	7.4. Hyvä hallinto varmistaa toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden	30
68	Seuranta ja arviointi	30
69	Henkilöstö	30
70	Toimitilat	31
71	Talous	31
72	Liite 1: Paikallistiemien tarkemmat toimintasuunnitelmat	32
73	Liite 2 Monimuotoiset perheet -verkoston toimintasuunnitelma	38

74

75 **1. Johdanto**

76

77 Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka tekee

- 78 • Ihmisoikeustyötä
- 79 • Perhepolitiikan kehittämistyötä
- 80 • Lapsi-, nuoriso- ja perhetyötä
- 81 • Sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden kehittämistyötä
- 82 • Moninaisuuskasvatustyötä

83 Sateenkaariperheet ry kuuluu jäsenenä Lastensuojelun Keskusliittoon, Setaan, Väestöliittoon,
 84 Sosteen, Parisuhdekeskus Kataja ry:hyn, Nelfaan (Network of European LGBT Families
 85 Association), IFED (International Family Equality Day), Transgender European, Ilgaan
 86 (International LGBTI Association) ja työnantajajärjestöön Hyvinvointiala HALI ry.

87 Yhdistyksen tarkoituksena on toimia sateenkaariperheiden lasten, vanhempien ja perhettä
 88 suunnittelevien kontaktifoorumina, tukiryhmänä, oikeuksien puolustajana, palveluiden kehittäjänä,
 89 tiedontuottajana ja -välittäjänä sekä edunvalvojana. Tavoitteena on edistää perheiden
 90 moninaisuuden huomioimista yhteiskunnassa, lisätä tietoisuutta sateenkaariperheistä, kehittää
 91 lainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää tukemaan sateenkaariperheitä heidän kasvatustehtävässään
 92 sekä tarjota sateenkaariperheiden jäsenille heidän tarvitsemiaan tukipalveluita.

93

94 **Vuosi 2022**

95 Vuonna 2022 vaikuttamistyön keskiössä ovat aluevaalit, vanhemmuus-, trans- ja
 96 sijaissynnytyslakien valmistelussa mukana oleminen, perhevapaa uudistuksen, julkisten
 97 hedelmöityshoitojen ja lapsenhuoltolain toimeenpanon seuraaminen ja adoptiolain uudistamiseen
 98 ja kumppanuusvanhemmuuteen liittyvä verkostoituminen. Kevätkokous 2022 vahvistaa
 99 yhdistykselle uuden perhepoliittisen tavoiteohjelman 2022–2025 eduskuntavaaleihin 2023
 100 valmistautumiseksi.

101 Vuonna 2022 käynnistetään vuodenvaihteessa vahvistettavan strategian 2030 toimeenpano.
 102 Yhdistyksen vaikuttamistyön ja viestinnän kehittämiseen panostetaan palkkaamalla
 103 vaikuttamisviestinnän asiantuntija. Kolmivuotinen kumppanuusvanhemmuushanke 2021–2024
 104 pääsee täyteen vauhtiin. Jatketaan Sateenkaari-ihmisten perhesuhdekeskuksen toiminnan
 105 järjestämistä ja Monimuotoiset perheet -verkoston hallinnointia.

106

107 **Teemana 2022-2023 on tasa-arvo ja yhdenvertaisuus**

108 Teeman valitsemisen tarkoituksena on kiinnittää erityistä huomiota johonkin tiettyyn teemaan
 109 kerrallaan. Vuosien 2022-2023 teema vaikuttaa ennen kaikkea yhdistyksen oman toiminnan,
 110 palveluiden ja henkilöstöpolitiikan järjestämiseen. Teema näkyy myös yhdistyksen
 111 vaikuttamistyössä ja perhepalveluiden kehittämisessä.

112 Yhdistyksen toiminnan tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden kehittämisen tavoitteena on pyrkiä
 113 mahdollistamaan kaikkien ihmisten osallistuminen yhdistyksen työhön ja toimintaan, ehkäistä
 114 syrjintää ja lisätä hyvinvointia. Pyrimme tunnistamaan ja kaatamaan osallistumisen esteitä eri
 115 ihmisryhmien ja -yksilöiden osalta. Kehitämme osaamistamme, toimintaamme, palveluitamme ja
 116 henkilöstöpolitiikkaamme huomioimaan aiempaa paremmin esimerkiksi eri sateenkaari-
 117 identiteettejä, sukupuolia, kulttuurisia ja etnisiä taustoja, kieliryhmiä ja muuta moninaisuutta.
 118 Kiinnitämme huomiota erityiskysymyksiin, joita voi syntyä useampaan vähemmistöön
 119 kuulumisesta. Teemme toiminnasta, palveluista ja työntekemisestä aiempaa esteettömämpää ja
 120 saavutettavampaa.

121 Kehittämistyötä ohjaavat vuonna 2021 vahvistettu henkilöstöpolitiikan tasa-arvo- ja
122 yhdenvertaisuussuunnitelma sekä vuonna 2022 vahvistettava yhdistyksen toimintaa ja palveluita
123 koskeva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelmissa asetetaan toimenpiteitä
124 lähivuosille. Tavoitteiden täyttymistä seurataan ja suunnitelmia päivitetään säännöllisesti kahden
125 vuoden välein. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä työ on pitkäjänteistä eikä tule valmiiksi
126 vuosina 2022–2023.

127 *Toimenpiteitä 2022–2023:*

- 128 • Kehitetään johtamista, rekrytointia, perehdyttämistä, henkilöstökoulutusta, työhyvinvointia,
129 työsuojelua ja työntekijöiden osallisuutta henkilöstön tasa-arvo- ja
130 yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden mukaisesti
- 131 • Kehitetään toiminnan yhdenvertaisuutta, osallisuutta, turvallisuutta, esteettömyyttä,
132 saavutettavuutta ja monikielisyyttä toiminnallisen tasa-arvo- ja
133 yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden mukaisesti
- 134 • Muutetaan esteettömämpiin toimitiloihin.

135

136 2. Vaikuttamistyö

137

138 Vaikuttamistyössä pyritään edistämään sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien hyvinvointia
139 mahdollisimman laajasti, sekä parantamaan sateenkaari-ihmisten perheellistymismahdollisuuksia.
140 Vaikuttamistyö on jatkuvan kehittämisen ja oppimisen aluetta. Kaikkien perheiden Suomi -hanke
141 sekä kansainvälinen yhteistyö auttavat yhdistystä kehittämään omaa vaikuttamistyötään.

142 *Pitkän aikavälin tavoitteet (päivitetään vuoden 2021 loppuun mennessä osana strategiatyötä):*

- 143 • Suomalainen yhteiskunta ja kulttuuri arvostavat kunkin perheen yksilöllistä perhe-elämää
- 144 • Jokaisen lapsen kasvua, perheen vanhemmuutta ja vanhempien rakkaussuhdetta tuetaan
- 145 • Suomalainen lainsäädäntö huomioi sateenkaariperheet yhdenvertaisesti oikeuksissa,
146 velvollisuuksissa ja etuuksissa
- 147 • Lainsäätäjä huomioi perheiden moninaisuuden aina uutta lakia säätäessään
- 148 • Valtiovallalla on tarkkaa ja pitkäaikaista tutkimustietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista
149 ja tarpeista
- 150 • Sateenkaariperheiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta seurataan ja edistetään
151 koordinoitusti valtiovallan toimesta osana jatkuvaa ja hyvin resursoitua valtion seksuaali- ja
152 sukupuolivähemmistöpolitiikkaa
- 153 • Sateenkaariperheiden yhdenvertaisuutta valvoo siihen nimetty viranomainen,
154 yhdenvertaisuusvaltuutettu.
- 155 • Seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja perheiden moninaisuutta esiin tuovaa
156 moninaisuuskasvatusta tehdään julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä
- 157 • Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen hyvinvoinnin ja oikeuksien edistämistä ei ole jätetty
158 muutaman pienen järjestön vastuulle vaan sitä tehdään koordinoitusti julkishallinnon ja
159 hyvin resursoitun ja laaja-alaisen kolmannen sektorin toimesta.
- 160 • Julkisessa keskustelussa sateenkaariperheistä puhutaan asiallisesti
- 161 • Sateenkaariperheet ry on aktiivinen järjestö, joka jatkaa vaikuttamistyötään
162 perhepolitiikassa, ja jolla on resursseja osallistua lastensuojelun kehittämistyöhön ja
163 koordinoida laajaa ja laadukasta vertaistoimintaa.

164

165 2.1. Perhepoliittiset tavoitteet 2018–2022

166 Yhdistyksen syyskokous asetti syksyllä 2017 yhdistykselle seuraavat perhepoliittiset tavoitteet,
167 silmällä pitäen huhtikuussa 2019 järjestettäviä eduskuntavaaleja. Painopistealueeksi asetettiin
168 sukupuolen moninaisuus. Alla mainitut tavoitteet on eritelty tarkemmin ohjelmassa, joka löytyy

169 yhdistyksen nettisivuilta. Kevätkokouksessa 2022 vahvistetaan yhdistykselle uusi perhepoliittinen
170 tavoiteohjelma 2022–2025.

- 171 1. Valtionhallinnon toimintaohjelma seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhdenvertaisuuden
172 ja hyvinvoinnin edistämiseksi
- 173 2. Translaki korjataan ihmisoikeusperustaisesti ja itsemääräämisoikeuteen perustuvaksi.
174 Translaissa olevasta transsukupuolisten lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksesta luovutaan
175 välittömästi.
- 176 3. Perheellistymismahdollisuuksien laajentaminen
- 177 ○ Säädetään kotimainen, syrjimätön sijaissynnytyslaki
  - 178 ○ Yhdenvertaiset hedelmöityshoidot kaikille sateenkaariperheille julkisilla klinikoilla, ja
  - 179 oikeudenmukaiset sairausvakuutuskorvaukset yksityisistä hedelmöityshoidoista
  - 180 ○ Rohkaistaan sateenkaariperheitä ja lastensuojelua lisäämään sijaishuollon
  - 181 perhehoitoa sateenkaariperheissä
  - 182 ○ Adoptioyhteistyötä etsittävä sellaisten ulkomaisten toimijoiden kanssa, jotka
  - 183 sijoittavat lapsia sateenkaariperheisiin
- 184 4. Perhevapaiden uudistetaan huomioimaan perheiden moninaisuus
- 185 5. Useamman vanhemman perheiden tilanteet
- 186 ○ Tapaamisoikeus voitava sopia tai määrätä myös sosiaaliselle vanhemmalle
  - 187 ○ Vanhempien saatava sopia keskenään huoltajuudesta myös muulle kuin
  - 188 oikeudelliselle vanhemmalle
  - 189 ○ Perhe-etuudet useamman vanhemman ja kodin tilanteessa
  - 190 ○ Useamman vanhemman juridinen vanhemmuus mahdollistettava
- 191 6. Yhdistetään isyys- ja äitiyslait vanhemmuuslaiksi, joka mahdollistaa sukupuolen
192 moninaisuuden huomioimisen, useamman kuin kahden vanhemman vahvistamisen ja
193 vanhempien väliset sopimukset vanhemmuudesta.
- 194 7. Vanhemmuuden ja huoltajuuden instituutioiden rinnalle tulee luoda vaihtoehtoisia juridisia
195 instituutioita, joissa hoivan vastuuta voidaan jakaa moninaisemmilla tavoilla lapselle
196 tärkeille aikuisille vanhempien sopimuksen tai tuomioistuimen päätöksen mukaan.
- 197 8. Kaikkien perheiden Eurooppa
- 198 ○ Sateenkaariperheiden vapaa liikkuvuus ja perhesuhteiden yhteinen tunnustaminen
  - 199 ○ Maahanmuutto- ja pakolaiskysymyksissä sateenkaariperheet huomioitava perheenä
200 heidän oikeudellisista suhteistaan riippumatta
- 201 9. Perhepalvelut kohtaavat kaikenlaiset sateenkaariperheet asiallisesti ja riittävään tietoon
202 nojautuen
- 203 10. Opetussuunnitelmat ja oppimateriaalit sisältävät tietoa perheiden moninaisuudesta
204 varhaiskasvatuksessa, yleissivistävässä ja ammatillisessa/akateemisessa koulutuksessa.

205

206 2.2. Vaikuttamistyön toimenpiteet 2022

207 Vuonna 2022 vaikuttamistyön keskiössä ovat aluevaalit, vanhemmuus-, trans- ja
208 sijaissynnytyslakien valmistelussa mukana oleminen, perhevapaaudistuksen, julkisten
209 hedelmöityshoitojen ja lapsenhuoltolain toimeenpanon seuraaminen ja adoptiolain uudistamiseen
210 ja kumppanuusvanhemmuuteen liittyvä verkostoituminen. Kevätkokous 2022 vahvistaa
211 yhdistykselle uuden perhepoliittisen tavoiteohjelman 2022–2025 eduskuntavaaleihin 2023
212 valmistautumiseksi.

213 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

214 Yhdistyksen vaikuttamistyön ja viestinnän kehittämiseen panostetaan palkkaamalla
215 vaikuttamisviestinnän asiantuntija. Jos rahoitusta erityisasiantuntijan palkkaamiseen ei saada
216 STEAlta, toimenpiteet toteutuvat huomattavasti rajatummassa muodossa.

- 217 • Vastataan kaikkiin lausuntopyyntöihin, jotka yhdistykselle tulee. (Ilman erityisasiantuntijaa
- 218 kyetään vastaamaan vain pieneen osaan lausuntopyynnöistä.)
- 219 • USEAMMAN VANHEMMAN VANHEMMUUS:

220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273

- Jos (kun) hallituksen esitys vanhemmuuslaiksi (odotettavissa loppuvuodesta 2021) ei sisällä useamman vanhemman vanhemmuutta, jatketaan vuoden 2021 alussa aloitettua yhteistyötä, jonka tavoitteena on saada sekä vanhemmuus- että adoptiolain uudistus hallitusohjelmaan 2023.
- Rakennetaan ja ylläpidetään yhteistyöverkostoa olennaisiin toimijoihin (ainakin adoptioperheet, uusperheet) ja tehdään lisäselvityksiä perheiden tarpeista ja tarvittavista lainsäädäntöhankkeista.
- Tuotetaan lapsi- ja perheteroimijoille lisätietoa siitä, että on lapsen edun mukaista, että hänen kaikki vanhemmuussuhteensa vahvistetaan.
- Luodaan julkista ja poliittista tietoisuutta, jotta vanhemmuuslaissa otettaisiin huomioon useamman kuin kahden vanhemman ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien vanhempien perheet.
- Toteutetaan mediakampanja painottuen sosiaaliseen mediaan. Kampanjalle luodaan omat nettisivut, some-kanavat ja ilme. Mediakampanjassa käytetään hyväksi äitiyslaki-kampanjan hyviä käytäntöjä, esimerkiksi lapsen oikeuksiin fokusoivia infografiikoita ja kuvia.
- Kumppanuusvanhemmuushanke osallistuu vaikuttamistyöhön tämän tavoitteen osalta.
- **TRANS-, MUUN- JA INTERSUKUPUOLISTEN VANHEMMUUS:**
  - Huolehditaan, että uudessa translaissa sukupuolen vahvistamisesta huomioidaan täysimittaisesti perheellistymismahdollisuudet (lisääntymisvaatimuksen lisäksi edistetään lapsitoiveiden toteuttamista esim varmistamalla kaikille mahdollisuus tallentaa sukuolujaan), perhe-etuudet sekä ennen kaikkea oikeanlaiset vanhemmuusmerkinnät (linkki vanhemmuuslakiin).
  - Osallistutaan kutsuttuna asiantuntijana valmistelutyötä tekevän virkamiestyöryhmän seuranta- ja arviointityöryhmän työhön.
  - Tuotetaan tietoa translaista vanhemmuuteen ja lapsiperheellistymiseen liittyvistä näkökulmista. Jaetaan tietoa virkamiehille ja päättäjille.
  - Osallistutaan kumppanien mediakampanjoihin.
  - Keskustellaan hedelmöityshoitoklinikoiden ja transpolien kanssa riittävästä hedelmällisyysneuvonnasta sekä hedelmöityshoitosten (mukaan lukien omien sukuolujen säilytys) saatavuudesta.
- **SIIJAISYNNYTYSLAKI:**
  - Ensisijaisesti varmistetaan, että hallitusohjelmassa mainittu sijaissynnytyslaki otetaan todella valmisteluun. Mobilisoidaan hallituspuolueiden poliitikkoja varmistamaan, että valmistelu käynnistetään ja että yhdistyksen tavoitteet huomioidaan valmistelun periaatteina.
  - Sijaissynnytysvaikuttamistyötä jatketaan jo pari vuotta jatkuneessa yhteistyössä kumppanien kanssa. Sateenkaariperheet ry on koordinoanut yhteistyöverkoston toimintaa.
  - Verkoston kanssa luotuja yksityiskohtaisia ratkaisuehdotuksia sijaissynnytysjärjestelyiden haasteiden ratkaisemiseksi viedään virkamiesten, tutkijoiden ja päättäjien tietoon.
  - Tuodaan teemaa julkiseen keskusteluun eri tavoin.
- **YHDENVERTAISET HEDELMÖITYSHOIDOT:**
  - Yhteistyössä Simpukka ry:n kanssa kerätään jäsenten kokemuksia vuonna 2020 alkaneista julkisista hedelmöityshoidoista naispareille ja itsellisille naisille. Viedään tietoa vaikeuksista suoraan julkisten klinikoiden henkilökunnalla säännöllisissä tapaamisissa.
  - Vaikutetaan, että julkisista hoidoista poistuisivat kohtuuttomat vaatimukset esimerkiksi seurustelemattomuudesta. Julkiset palvelut pitää saada käyttöön myös kumppanuusvanhemmuustilanteissa. Tältä osin kumppanuusvanhemmuushanke osallistuu tiedon tuottamiseen ja vaikuttamistyöhön.
  - Tiedotetaan perheille uusista mahdollisuuksista ja niiden rajoituksista.

- 274 ○ Kysellään perheiden kokemuksia kyselyillä, esimerkiksi
 275 kumppanuusvanhemmuustilanteissa.
 276 ○ Tuetaan julkisten klinikoiden lahjasolupankkien lahjoittaja-rekrytointia.
 277 ○ Yhdessä kumppanien kanssa luodaan poliittista painetta lisätä
 278 lapsettomuushoitojen resursseja hallitusohjelmakirjauksen hengessä.
- 279 • LAPSEN HUOLTO- JA TAPAAMISLAIN UUDISTUKSEN TOIMEENPANO:
  - 280 ○ Tullut voimaan 1.12.2019.
  - 281 ○ Tiedotetaan uusista mahdollisuuksista perheille. Kannustetaan perheitä sopimaan
 282 huoltajuuksista useammalle kuin kahdelle ja hakemaan tapaamisoikeutta
 283 sosiaaliselle vanhemmalle. Kannustetaan perheitä yrittämään myös ennakkollisia
 284 päätöksiä sosiaalisen vanhemman tapaamisoikeudesta.
  - 285 ○ Seurataan, miten sosiaaliviranomaiset ja tuomioistuimet alkavat ratkaisemaan
 286 useamman vanhemman perheiden asioita. Tehdään kysely perheille,
 287 lastenvalvojille ja tuomioistuimille osana kumppanuusvanhemmuushankkeen
 288 toimintaa.
  - 289 ○ Kiinnitetään ammattilaisten ja päättäjien huomioita mahdollisiin esiin nouseviin
 290 haasteisiin. Koulutetaan lastenvalvojia ja kirjoitetaan useamman vanhemman
 291 perheiden tapaamisoikeudesta lakitieteellisiin julkaisuihin.
  - 292 ○ Työstetään useamman kuin kahden vanhemman perheiden
 293 tapaamisoikeuspäätöksistä materiaalia tukemaan vanhemmuuslain säätelyn
 294 kehittämistä useamman kuin kahden vanhemman perheiden kohdalla.
  - 295 • PERHEVAPAAT:
  - 296 ○ Seurataan perhevapaaudistuksen toimeenpanoa. Hallituksen esityksellä (syksy
 297 2021) tulee olemaan negatiivisia vaikutuksia tiettyihin sateenkaariperheisiin.
 298 Selvitetään aiheutuvia haittoja. Mietitään seuraavia vaikuttamisen kohtia.
  - 299 • Hallitus aikoo tehdä yhdenvertaisuuslakiin osittaisuudistuksen. Seurataan lain valmistelua,
 300 annetaan lausuntoja.
  - 301 • Seurataan adoptioalan kehitystä kun samaa sukupuolta olevien yhteinen adoptio on tullut
 302 mahdolliseksi. Tehdään jossain vaiheessa kyselyn adoptioalan ammattilaisille ja
 303 adoptiopolulla oleville sateenkaariperheille kokemuksista uuden lain soveltamisessa.
  - 304 • Analysoidaan sateenkaariperheiden huoltajuuspäätöksiä, tehdään perheille ohjeistus, millä
 305 tavoin tehdä menestyksellinen huoltajuushakemus.
  - 306 • Tehdään yhteistyötä THL:n ja muiden tutkimuslaitosten kanssa, jotta tulevaisuudessa
 307 saataisiin enemmän tietoa myös sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien
 308 hyvinvoinnista.
  - 309 • Ollaan mukana ainakin seuraavissa palvelujärjestelmän kehittämishankkeissa: Lapsi- ja
 310 perhepalveluiden kehittämisohjelma, perhekeskus-toimintamallin rakentaminen,
 311 eropalveluiden kehittäminen, lastensuojelun perhehoidon kehittäminen.

314 2.3. Monimuotoiset perheet -verkosto vaikuttamistyön tukena

315 Monimuotoiset perheet -verkosto koostuu kymmenestä perheiden monimuotoisuutta edustavasta
 316 järjestöstä. Sen tarkoituksena on tehdä perhepolitiikan ja -työn kehittämis- ja vaikuttamistyötä
 317 kymmenen itsenäisen järjestön laajana ja tiiviinä yhteistyönä. Toiminnan tavoitteena on tunnistaa
 318 järjestöjen kohderyhmiä yhdistäviä yhteisiä haasteita, etsiä niihin ratkaisuja ja viedä näitä
 319 ratkaisuja palveluiden ja lainsäädännön kehittäjien tietoisuuteen. Tavoitteena on, että
 320 yhteistoiminnan myötä syntyy uutta tietoa ja osaamista järjestöjen vaikuttamistyön keinoista ja
 321 mahdollisuuksista. Verkoston työ tukee merkittäväällä tavalla osaa Sateenkaariperheet ry:n
 322 tavoitteista, joissa on yhtymäkohtia verkoston muiden kumppanien tavoitteisiin. Toiminnalla on
 323 oma yksityiskohtainen toimintasuunnitelmansa, joka on tämän toimintasuunnitelman liitteenä 2.

324 Verkoston toiminnalle on saatu STEAn kohdennettu avustus. Toimintaa pyöritettiin
325 hankerahoituksella vuosina 2013–2019. Toimintaa hallinnoi Sateenkaariperheet ry. Verkostossa
326 työskentelee kolme työntekijää.

327

328 2.4. Kansainvälinen vaikuttamistyö

329 Kansainvälinen yhteistyö ja solidaarisuus ovat olleet vuosikymmenet erityisen vahvaa hlti-
330 oikeuksien edistämiseksi. Myös Sateenkaariperheet ry:n työssä se on näytellyt merkittävää roolia
331 sekä vahvistamalla yhdistyksen vaikuttamistyötä ja argumentaatiota kotimaassa että
332 mahdollistamalla kansainvälisiin haasteisiin puuttumisen. Sateenkaariperheiden osalta suurin
333 kansainvälistymiseen liittyvä haaste on se, että perheenjäsenten väliset juridiset suhteet saattavat
334 menettää merkityksen, kun perhe siirtyy maasta toiseen. Toinen merkittävä näkökulma ovat
335 sateenkaariperheellisten pakolaisten oikeudet.

336 Yhdistyksen merkittävimpiä kansainvälisen vaikuttamistyön kumppaneita ovat eurooppalaisten
337 sateenkaariperhejärjestöjen kattojärjestö **Nelfa**, kansainvälisen sateenkaariperhepäivän järjestö
338 **IFED**, maailman hlti-järjestöjen kattojärjestö **ILGA** ja ennen kaikkea sen eurooppalainen osasto
339 **ILGA-Eurooppa**, kansalliset sateenkaariperhejärjestöt eri maissa, europarlamentaarikkojen
340 LGBTI-Intergroup ja eurooppalaisten perhejärjestöjen kattojärjestö COFACE. Sateenkaariperheet
341 ry on yksi Nelfan perustajajäsenistä. Myös kansainvälisen sateenkaariperhepäivän organisoinnissa
342 yhdistys on ollut alusta asti mukana.

343 *Tavoitteet:*

- 344 • saadaan ideoita, tietoa ja hyviä käytäntöjä oman vaikuttamistyön kehittämiseen
- 345 • puututaan suomalaisten sateenkaariperheiden haasteisiin maamme rajojen ulkopuolella,
346 ennen kaikkea vapaa liikkuvuus Euroopan Unionissa
- 347 • tuetaan eurooppalaista verkostoitumista, jotta voitaisiin yhdessä ratkaista yllä mainittuja
348 yhteisiä haasteita
- 349 • käytetään kv-järjestöjä tukena kotimaisten vaikuttamistyön hankkeiden edistämiseksi
- 350 • edistetään Suomeen saapuvien sateenkaariperheellisten pakolaisten asemaa

351 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 352 • Hallituksen nimittämä kv-työryhmä jatkaa vuonna 2019 aloitettua yhdistyksen
353 kansainvälisen toiminnan tavoitteiden määrittelyä ja kehittämistä
- 354 • Käynnistetään Pohjoismaiden ja Baltian maiden sateenkaariperhetoimijoiden
355 verkostoitumista tukeva hanke.
- 356 • Osallistutaan Nelfan, Ilgan ja Ilga-Euroopan vuosikokouksiin ja niiden yhteydessä
357 järjestettäviin konferensseihin. Ilgan kokouksessa osallistutaan työpajaan YK:n lasten
358 oikeuksien komitean langettavasta päätöksestä Suomelle koskien venäläisen
359 sateenkaariperheen turvapaikkahakemusta. Ilga-Euroopan vuosikokouksessa osallistutaan
360 asiantuntijapuheenvuoroilla Nelfan ja muiden tahojen järjestämiin työpajoihin.
- 361 • Yhdessä IFEDin ja muiden mantereiden sateenkaariperhejärjestöjen kanssa järjestetään
362 1.5.2022 yhdestoista Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä.
- 363 • Osallistutaan pohjoismaisten sateenkaarijärjestöjen verkoston toimintaan verkostolle
364 saatavien resurssien puitteissa.
- 365 • Tehdään kv-kumppaneiden kanssa yhteistä tiedonkeruuta ja tarvekartoitusta ennen
366 kaikkea useamman vanhemman vanhemmuuteen, sukupuoliin liittyen
367 vanhemmuusmerkintöihin ja sijaissyntytykseen liittyen
- 368 • Nostetaan perheteemoja esille kansainvälisissä hlti-järjestöissä
- 369 • Vaikutetaan eurooppalaisten lapsi- ja perhejärjestöjen toimintaan myös kattojärjestöjemme
370 Väestöliiton ja LSKL:n kautta

- 371 • Seurataan Suomesta turvapaikkaa hakevien sateenkaariperheiden tilanteita sekä
 372 maahanmuuttoviraston ja tuomioistuimien tekemiä päätöksiä. Seurataan ennen kaikkea
 373 tilannetta Venäjällä.
- 374 • Tiedotetaan YK:n lasten oikeuksien komitean langettavasta päätöksestä Suomelle koskien
 375 venäläisen sateenkaariperheen turvapaikkahakemusta. Seurataan, miten Suomi toteuttaa
 376 komitean vaatimia muutoksia maahanmuuttoprosesseissa. Vastuutetaan päättäjiä ja
 377 maahanmuuttoviraston viranomaisia tunnistamaan sateenkaariperheissä elävien lasten
 378 haavoittuvuus ja alttius vainolle.

379

380 2.5. Yhteistyöverkoston kehittäminen

381

382 Yhdistyksen vaikuttamistyön strategiana on laaja, aktiivinen ja ennakkoluuloton verkostoituminen.

383 **Vanhemmuus- ja adoptiolakiverkosto:** Vuonna 2022 kutsutaan kiinnostuneita lapsi- ja perhetyön
 384 toimijoita vanhemmuus- ja adoptiolakiuudistuksia tukevaan verkostoon (ks. kohta 2.2.)

385 **Sijaissynnytyslakiverkosto:** Koordinoidaan pari vuotta toimineen sijaissynnytyslakiverkoston
 386 toimintaa (ks. kohta 2.2.). Verkostossa ollut mukana Lapsettomien yhdistys Simpukka ry,
 387 Kohtuuttomat ry, Monimuotoiset perheet -verkosto, Väestöliitto ja yksittäisiä tutkijoita.

388 **Perhehoidon kehittämisverkosto:** jatketaan yhteistyötä lastensuojelun perhehoidon kentällä
 389 yhteistyössä *Perhehoitoliiton, Pelastaa lasten, Pesäpuun, Lastensuojelun Keskusliiton ja Helsingin*
 390 *kaupungin kanssa.*

391 **Monimuotoiset perheet -verkosto:** Keskeinen vaikuttamistyön verkosto (ks. kohta 2.3.).
 392 Kokoonnutaan neljä kertaa vuoden aikana yhteiseen kehittämispäivään. Tehdään yhteistyötä
 393 vapaaehtoistyön kehittämisessä. Tehdään toiminnan yhteistä arviointia ja kerätään kyselytietoja
 394 verkoston vapaaehtoisilta toimijoilta.

395 **Seta, Setan jäsenjärjestöt ja muut sateenkaarijärjestöt,** : Tehdään erittäin tiivistä yhteistyötä
 396 ennen kaikkea yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä ja tiedottamisessa. Setan kutsumana
 397 kokoonnutaan sateenkaarivaikuttamistyön verkoston tapaamiseen neljä kertaa vuodessa. Lisäksi
 398 yksittäisissä vaikuttamistyön hankkeissa kokoonnutaan tarvittaessa. Yhteisenä erityisen tärkeänä
 399 ponnistuksena on translain uudistus. Vuonna 2017 käynnistettiin yhteistyössä Perhesuhdekeskus.
 400 Muita tärkeitä vaikuttamistyön kumppaneita *Amnesty, Ihmisoikeusliitto ja Mannerheimin*
 401 *lastensuojeluliitto.*

402 **Lastensuojelun Keskusliitto:** Annetaan yhteisiä julkilausumia sateenkaariperheiden lasten
 403 oikeuksista.

404 **Väestöliitto:** Yhteistyö Hyvä Kysymys -toiminnassa jatkuu. On vaikuttamistyön tärkeä kumppani.

405 **Pelastakaa lapset:** Yhteistyökumppani vaikuttamistyössä, perhehoidon ja adoptioalan
 406 kehittämistyössä. Muita kumppaneita adoptioalan kehittämisessä *Adoptioperheet, Helsingin*
 407 *kaupungin adoptioyksikkö, Interpedia ja Valvira*

408 **Lapsiasiavaltuutettu:** Yhteistyökumppani vaikuttamistyössä.

409 **Yhdenvertaisuusvaltuutettu:** Uuden yhdenvertaisuuslain myötä yhteistyö
 410 yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston kanssa on syventynyt. Vaikuttamistyössä sukupuolen
 411 moninaisuuden osalta yhteistyötä myös *tasa-arvovaltuutetun* kanssa.

412 **Parisuhdekeskus Kataja:** Läheinen yhteistyökumppani Perhesuhdekeskus-toiminnassa. Yhdistys
 413 kumppanina vuosittaisilla parisuhdepäivillä. Muita parisuhdetyön kumppaneita evankelis-
 414 luterilaisen kirkon perhetyö, Helsingin seurakuntayhtymä ja Helsinki Missio.

415

416

3. Ammatillisen työn kehittäminen

3.1. Koulutukset ammattilaisille

Yhdistyksen koulutuksissa, jotka on suunnattu lasten ja perheiden kanssa työtä tekeville ammattilaisille, tarjotaan ammattilaisille työkaluja kohdata sateenkaariperheitä palveluissa. Kohtaamisen lisäksi tarjotaan myös tietoa perheiden muodoista ja tilanteista. Kouluttamisesta vastaavat hankkeiden työntekijät omilla aihealueillaan, järjestön muu henkilökunta, palkkioperustaiset kouluttajat sekä yhteistyökumppanien kouluttajat. Koulutuksista peritään pääsääntöisesti palkkio.

Stealta haetaan rahoitusta neljännelle vakituiselle työntekijälle vaikuttamistyön tehtävänkuvalla, joka sisältäisi erilaisia tehtäviä myös ammatillisen työn kehittämisen saralla, esimerkiksi kouluttamista, konsultointia ja asiantuntijana toimimista kehittämishankkeissa. Ammatillisen työn kehittämistä ja koulutuksia tehdään myös osana Perhesuhdekeskus-toimintaa ja kumppanuusvanhemmuushanketta.

Tavoitteet

Lisätään lasten ja perheiden parissa toimivien ammattilaisten tietoa ja osaamista sateenkaariperheiden kohtaamisesta ja perheiden erityishaasteista. Tavoitteena on myös kehittää kasvatus- ja opetusalan sekä sosiaali- ja terveysalan yksiköiden ja oppilaitosten toimintakulttuuria yhä moninaisuudelle avoimemmaksi. Tavoitteena on edistää monimuotoisten perheiden yhdenvertaisuuden toteutumista ja lisätä sateenkaariperheissä elävien lasten ja aikuisten hyvinvointia.

Toimenpiteet vuonna 2022:

- Vastataan mahdollisuuksien mukaan kaikkiin ammatillista täydennyskoulutusta koskeviin koulutuspyyntöihin. Ei markkinoida koulutuksia, ellei saada lisäresurssia (vaikuttamisviestinnän asiantuntija tai perhesuhdekeskuksen lisätyöntekijä)
- Jos saadaan lisäresurssia, vuonna 2022 koulutettavia erityisiä kohderyhmiä ovat neuvoloiden (äitiyslaki), lastensuojelun ja lapsettomuusklonikoiden (lahjasoluhoidot julkisilla) ammattilaiset sekä lastenvalvojat (huoltolain toimeenpano).
- Kumppanuusvanhemmuushankkeessa koulututetaan ensisijaisesti muita järjestöjä ja asiantuntijatahoja, lastenvalvojia ja sovittelijoita.
- Osallistutaan ammattilaisille suunnatuille messuille ja asiantuntijapäiville joko yhdistyksen omalla pöydällä tai monimuotoiset perheet -verkoston yhteisellä pöydällä.
- Tarjotaan yhdistyksen ja kumppaneiden kouluttajien asiantuntemusta ammatillisiin suurtapahtumiin, suurten toimijoiden seminaareihin ja yhteiskunnallisesti merkittäviin tapahtumiin.
- Perhesuhdekeskus kouluttaa, konsultoi ja tuottaa tietoa erityisesti pari-, ero- ja perhetyön ammattilaisille sateenkaari-ihmisten perhesuhteista.
- Perhesuhdekeskus lisää ammattilaisten tietoisuutta kaikista valtakunnallisista, sateenkaarierityisistä palveluista (palveluohjausmalli), joita voi konsultoida erityisissä tilanteissa.
- Perhesuhdekeskus toteuttaa verkossa koulutussarjan Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistysten työntekijöille. Koulutusten jälkeen arvioidaan yhteistyössä, toteutetaanko materiaaleista verkkokurssi Ensi- ja turvakotien liiton omalle verkkoalustalle.
- Jos Perhesuhdekeskus saa kolmannen työntekijän, aletaan kartoittaa mahdollisuutta kehittää perhesuhteita tukevien palveluiden sateenkaariturvallisuutta laajamittaisemmin yhdessä yhden pilottikunnan kanssa.

- 464 • Jos erityisasiantuntijan palkkaamiselle myönnetään rahoitus, ammatillisen työn koulutus-,
 465 tutkimus- ja kehittämistoimintaa voidaan tehdä suunnitelmallisemmin ja laajemmassa
 466 mitassa.
 467

468 3.2. Koulutusmateriaalit ammattilaisille

469 Yhdistys julkaisee kohdennettua tietoa sateenkaariperheistä eri ammattiryhmille ja eri
 470 elämäntilanteisiin liittyen. Osa julkaisuista puhuttelee suoraan ammattilaisia. Myös seuraavassa
 471 luvussa 4.1. luetellut perheille suunnatut julkaisut palvelevat perheiden kanssa työtä tekeviä
 472 ammattilaisia. Julkaisut voivat olla sähköisiä tai perinteisiä.

473 *Tavoitteet*

474 Tarjotaan mahdollisimman monipuolista tietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista ja
 475 elämäntilanteista tavalla, joka on helposti ymmärrettävä ja samaistuttava.

476 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 477 • Opas ammattilaisille sateenkaari-ihmisten perhesuhteiden erityiskysymyksistä
 478 (Perhesuhdekeskus)
 479 • Kumppanuusvanhemmuushanke tuottaa materiaalia ammattilaisille
 480 kumppanuusvanhemmuudesta
 481 • Kumppanuusvanhemmuushanke alkaa valmistella myös opasta useamman vanhemman
 482 perheistä lastenvalvojille ja tuomioistuimille
 483 • Hyvä kysymys -alustalle ammattilaisille suunnattu koulutuskokonaisuus (edellyttää
 484 vaikuttamisviestinnän asiantuntijan palkkaamista)
 485
 486

487 3.3. Hankkeiden ja erillistoimintojen tekemä ammatillisen työn kehittäminen

488

489 **Perhesuhdekeskus -toiminta**

490 Perhesuhdekeskus-toiminta on ollut käynnissä vuodesta 2017 ensin hankemuotoisena ja vuodesta
 491 2020 eteenpäin vakinaisena toimintana. Kolmannelle työntekijäresurssille haetaan rahoitusta
 492 jälleen vuoden 2022 alusta.

493 Perhesuhdekeskus-toiminnan kohderyhmänä ovat järjestön muusta toiminnasta poiketen kaikki
 494 sateenkaari-ihmiset ja heidän läheisensä, ei vain lapsiperheelliset ja sitä suunnittelevat kuten
 495 yhdistyksen muussa toiminnassa. Tavoitteena on lisätä hyvinvointia sateenkaari-ihmisten perhe-,
 496 rakkaus- ja läheissuhteisiin. Perhesuhdekeskus on kaikkien sateenkaarijärjestöjen yhteinen
 497 Perhesuhdekeskus.

498 Keskus koordinoi, kouluttaa ja kehittää rakkaussuhteisiin ja muihin perhesuhteisiin liittyvää
 499 vertaistoimintaa sekä tarjoaa ammatillista tukea perhesuhteiden tueksi. Sateenkaari-ihmisten
 500 perhe- ja läheissuhteiden erityiskysymyksiä ja tuen tarpeita kartoitetaan. Kerätyn tiedon pohjalta
 501 kehitetään keskuksen toimintoja, koulutetaan pari-, perhe- ja erotyön ammattilaisia sekä tuotetaan
 502 jaettavia materiaaleja perhe- ja läheissuhteiden tueksi sateenkaari-ihmisille, heidän läheisilleen
 503 sekä ammattilaisille.

504 Yksi Perhesuhdekeskuksen keskeisistä tehtävistä on koordinoita sateenkaarijärjestöjen
 505 palveluohjauksen kehittämistä. Hankkeen aikana kehitettyä palveluohjausmallia sekä asiakastyötä
 506 tekevien verkoston toimintaa kehitetään edelleen yhteistyössä muiden valtakunnallisia
 507 sateenkaari erityisiä palveluja tarjoavien järjestöjen kanssa.

508 Perhesuhdekeskuksen vuoden 2022 tarkennetut tavoitteet ja toimenpiteet on sisällytetty tämän
 509 toimintasuunnitelman muihin osioihin avustushakemuksen mukaisesti.

510

511 Kumppanuusvanhemmuushanke 2021-2024 täyteen vauhtiin

512 Kumppanuusvanhemmuushankkeelle myönnettiin rahoitus vuosiksi 2021–2024
513 kumppanuusvanhempien ja erityisesti kumppanuusvanhemmuutta suunnittelevien tukemiseen
514 sekä lapsen hyvinvoinnin ja oikeusturvan edistämiseen neuvonnalla, informaatiolla,
515 valmennuksella, vertaistoiminnalla, ammatillisen työn kehittämisellä ja vaikuttamistyöllä.
516 Toiminnan toivottuina vaikutuksina lapsi on turvatummassa asemassa hyvin suunnitellun
517 vanhemmuuden ansiosta. Vanhemmuuden onnistunut jakaminen tukee lapsen hyvinvointia,
518 turvallista kasvua ja kehitystä. Yhteiskunta tunnistaa kumppanuusvanhemmuuden ja osaa tukea
519 perheitä paremmin. Vanhemmuustoiveet voivat toteutua, toivottu lapsiluku voi täytyä.
520 Hanke käynnistettiin syyskuussa 2021 ja pääsee täyteen vauhtiin toimintavuoden aikana.
521 Hankkeen nimeksi valikoitui ”Kumppanuusvanhemmaksi – kun lapsi syntyy kahden kodin
522 lapseksi”. Hankkeeseen on palkattu kaksi työntekijää ja toiminta noudattaa hankkeen omaa
523 hankesuunnitelmaa, joka löytyy yhdistyksen verkkosivuilta.

524

525

526 4. Perheiden ja perhettä suunnittelevien neuvonta ja ammatillinen tuki

527

528 4.1. Neuvonta- ja tukimateriaalit perheille ja perhettä suunnitteleville

529 Yhdistys julkaisee tieto- ja tukimateriaaleja kohdennetusti eri perhemuodoille ja eri perhetilanteisiin.
530 Materiaalit tarjoavat sekä tietoa lainsäädännöstä, perhebyrokratiasta, perheellistymistavoista ja
531 palveluista että tukea ja ideoita kehittää perheiden valmiuksia kohdata erilaisia perhetilanteita.
532 Julkaisut voivat olla sähköisiä tai perinteisiä.

533 *Tavoitteet*

- 534 • Huomioidaan eri perhemuotojen, perhetilanteiden ja vähemmistöryhmien tiedon ja tuen
535 tarpeet
- 536 • Perustetaan julkaistava materiaali selvitettyyn tietoon ja tarpeeseen (ks. luku 7.2.)

537 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 538 • Ongelmia läheisen kanssa -opas/materiaali sateenkaari-ihmisille (Perhesuhdekeskus)
- 539 • Opas/materiaali puolisoille, joiden puoliso on löytänyt muun kuin heteroseksuaalisen
540 suuntautumisen (Perhesuhdekeskus)
- 541 • Kumppanuusvanhemmille suunnattuja materiaaleja osana
542 kumppanuusvanhemmuushanketta
- 543 • Muunsukupuolisten odotusoppaan suomentaminen ja julkaiseminen
- 544 • Uusintapainoksia olemassa olevista oppaista uudella visuaalisella ilmeellä tarpeen mukaan
- 545 • Lapsille suunnattua kirjaa vanhemman sukupuolen moninaisuudesta edistetään
546 lastenkirjallisuuden työryhmässä
- 547 • Käännöksiä eri kielille neuvontamateriaaleista sekä neuvontavideoita Hyvä kysymys -
548 verkkopalveluun, jos saadaan rahoitus vaikuttamisviestinnän asiantuntija palkkaamiseen
- 549 • Katso myös verkkosivujen neuvontasisältöjen kehittämisestä luku 7.2. Viestintä.

550

551 4.2. Yleinen neuvontapalvelu (käytännöllinen ja lainsäädöllinen neuvonta)

552 Iso osa perhelainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää ei edelleenkään huomioi sateenkaariperheitä,
553 mikä aiheuttaa arjen vastoinkäymisiä perheille. Tähän haasteeseen Sateenkaariperheiden
554 neuvontapalvelu pyrkii vastaamaan. Neuvonta on byrokraattis-käytännöllistä neuvontaa, ei
555 psykososiaalista tukea. Myöskään varsinaiseen juridiseen neuvontaan ei yhdistyksellä ole

556 osaamista eikä resursseja. Perhesuhdekeskus tarjoaa psykososiaalista tukea perhesuhteiden
557 tueksi erityisen haastavissa perhetilanteissa (ks alla).

558 Neuvontaa toteuttaa ennen kaikkea vertaistoiminnan koordinaattori. Hänen lisäksi
559 neuvontatehtävää toteuttavat muut työntekijät. Lisäksi paikallistiimien merkitys neuvojina
560 paikallisessa toiminnassa on korvaamaton. Neuvoa hakevat perheiden lisäksi opiskelijat,
561 perheiden läheiset, ammattilaiset ja toimittajat.

562 *Tavoitteet:*

563 Sateenkaariperheillä ja sellaista suunnittelevilla on mahdollisuus saada neuvoja niitä kaivatessaan.
564 Perheet saavat tukea elämäntilanteisiin ja muutoksiin liittyviin haasteisiin ja heitä ohjataan
565 tarvittaessa psykososiaalisen tuen piiriin. Lasta suunnittelevat ja tuoreet perheet saavat luotettavaa
566 tietoa ja ohjeita byrokratian kiemuroihin ja lasten saamiseen liittyen.

567 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 568 • Puhelinpalvelu kaksi kertaa viikossa (toinen aamulla ja toinen lounasaikaan).
- 569 • Sähköpostineuvonnasta saa kirjallisen vastauksen viikon kuluessa.
- 570 • Neuvonta-chatit kuusi kertaa vuodessa. Perhetyyppi-chateissa myös neuvontaa.
- 571 • Verkkosivuille rakennetaan usein kysytyt kysymykset –osio
- 572 • Palvelusta tiedotetaan myös englanniksi
- 573 • Muutaman kerran vuodessa toteutettavana neuvontapäivänä on kenellä tahansa
574 mahdollisuus varata aika henkilökohtaiseen neuvontaan kasvotusten tai videoyhteyden
575 avulla.
- 576 • Kumppanuusvanhempien ennalta ehkäisevää henkilökohtaista neuvontaa tehdään osana
577 kumppanuusvanhemmuushanketta
- 578 • Jatketaan syksyllä 2021 käynnistettyä perheoikeudellista puhelinpäivystystä kerran
579 kuukaudessa, jos kysyntää on olemassa. Päivystyspuhelimeen vastaavat vapaaehtoiset
580 perheoikeusjuristit.
- 581 • Jos rahoitus saadaan vaikuttamisviestinnän asiantuntijan palkkaamiseen, voidaan kehittää
582 perhettä suunnitteleville suunnattua viestintää, ks. kohta 7.1.
- 583

584 4.3. Perhesuhdekeskuksen ammatillinen, psykososiaalinen tuki

585 Perhesuhdekeskus tarjoaa ammatillista tukea kaikkien sateenkaari-ihmisten perhesuhteiden tueksi
586 niin sateenkaari-ihmisille itselleen kuin heidän läheisilleenkin. Ammatillisen tuen muotoja on kolme:
587 puhelinpalvelu, päivystyschat ja tukitapaamiset. Puhelinpalveluun voi soittaa tai päivystyschatiin
588 ottaa yhteyttä missä tahansa perhetilanteeseen liittyvässä huolella. Tukitapaamisia tarjotaan
589 erityisen haastavissa perhetilanteissa, joihin asiakkaat eivät koe saavansa tukea julkisista
590 palveluista. Asiakkaalle tarjotaan tukitapaamisia 1-5 kappaletta videopuhelun välityksellä,
591 puhelimitse tai kasvokkain Helsingissä. Ammatillisesta tuesta vastaa Perhesuhdekeskuksen
592 perhetyöntekijä.

593 *Tavoitteet:*

594 Sateenkaari-ihmiset ja heidän läheisensä saavat tukea perhetilanteissaan niin
595 Perhesuhdekeskuksesta kuin tahoilta, joihin heitä ohjataan Perhesuhdekeskuksen palveluista.
596 Asiakas kokee tulleen kohdatuksi. Hänen ymmärryksensä tilannettaan kohtaan on kasvanut.
597 Hän kokee toimijuutensa ja voimavarojensa lisääntyneen arjessa. Hän on saanut tietoja ja keinoja
598 vahvistaa perhesuhdettaan. Hyvinvointi lisääntyy sateenkaari-ihmisten perhesuhteissa.

599 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 600 • Jatketaan puhelinpalvelun aukioloa kaksi kertaa viikossa 2h ajan maanantaisin klo 15-17 ja
601 perjantaisin klo 8-10.
- 602 • Päivystyschat jatkaa kerran kuukaudessa (kerran viikossa jos kolmas työntekijä)

603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615

- Puhelinpalvelun ja päivystyschatin yhteydenottajaa tuetaan tilanteessaan puhelimitse / chatin avulla sekä jatko-ohjataan tarvittaessa muihin palveluihin, esim. Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus, julkiset palvelut, kirkon perheneuvonta tai muut soittajan oman paikkakunnan kartoitetut palvelut.
- Puhelinpalvelun ja päivystyschatin asiakkaita jatko-ohjataan Perhesuhdekeskuksen tukitapaamisiin, mikäli perhetilanne on erityisen haastava ja asiantuntevaa tukea on haasteellista löytää julkisten palveluiden parista.
- Kohdistetaan tiedotusta ammatillisen tuen palveluista läheisille, erityisesti sateenkaarihimisten vanhemmille. Tutkitaan yhteistyömahdollisuutta monikulttuurisuustyön asiantuntijoiden kanssa.
- Puhelinpalvelun yhteydenotot ja tukitapaamiset tilastoidaan ja kertynyttä tietoa analysoidaan palveluiden kehittämiseksi ja kohdentamiseksi tehokkaammin.

616 4.4. Sateenkaariperheiden perhevalmennus

617 Sateenkaariperheiden perhevalmennus täydentää kunnan tarjoamaa synnytys- ja
618 perhevalmennusta. Kurssilla (20 oppituntia) tarjotaan tietoa erityisesti sateenkaariperheiden
619 perheellistymiseen liittyvistä erityishaasteista, käydään läpi perheiden oikeuksia etuuksiin,
620 syntymässä olevan lapsen juridisen tilanteen turvaamiseen liittyvissä hakemuksissa,
621 sateenkaariperheiden parisuhteen tyypillisistä sudenkuopista, kolmen ja neljän vanhemman
622 perheiden erityishaasteista jne. Valmennus ei korvaa kunnan järjestämää synnytys-
623 /perhevalmennusta vaan täydentää sitä. Valmennuksessa kouluttajina toimivat työntekijät, muut
624 asiantuntijat ja sateenkaariperheelliset kokemuskouluttajat. Valmennuksen tarkemmat sisällöt
625 löytyvät yhdistyksen kotisivuilta. Valmennus on osa yhdistyksen neuvontatehtävää, mutta on myös
626 merkittävä vertaistuen foorumi. Verkkovertaiskurssi järjestetään Zoomissa ja sisältää muita
627 kursseja enemmän välitehtäviä ja monimuotoisen oppimisen menetelmiä. Verkkokurssilla
628 tavoitetaan perhehaaveilijoita, joita muun muotoisilla perhevalmennuskursseilla jäävät
629 saavuttamattomiin mm. hyvin pohjoisen Suomen ja syrjäseutujen ihmiset.

630 *Tavoitteet:*

631 Tarjotaan ajanmukaista tietoa byrokratiasta selviämiseen. Tuetaan ongelmien ennaltaehkäisyä.
632 Kiinnitetään tulevien vanhempien huomiota rakkaussuhdehyvinvoinnin merkitykseen. Tarjotaan
633 mahdollisuus muodostaa vertaisverkostoja ja saada vertaistukea.

634 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- Toteutetaan ainakin yksi viiden peräkkäisen torstai-illan verkkokurssi keväällä ja Helsingissä yksi viikonloppukurssi syksyllä. Tarkastellaan kolmannen kurssin järjestämismahdollisuuksia
- Käynnistetään kumppanuusvanhemmille suunnattu ennakkovalmennus yleisen perhevalmennuksen rinnalla osana kumppanuusvanhemmuushanketta.
- Perhevalmennuskurssin sisältöjä ryhmitellään nettisivuille myös itseopiskeltavaan muotoon (vaatii vaikuttamisviestinnän asiantuntijan palkkaamista)

642

643 4.5. Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet

644 Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet ovat yhden illan avoimia keskustelutilaisuuksia, joissa kerrotaan
645 sateenkaariperheellistymisen mahdollisuuksista ja annetaan perhettä suunnitteleville mahdollisuus
646 kysyä asiantuntijalta. Tilaisuuksissa on mahdollista tutustua muihin lasta suunnitteleviin ja
647 vanhemmuuskumppaneita etsiviin. Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet ovat ikään kuin
648 sateenkaariperheiden perhevalmennuksen tiivistelmiä. Osallistujia rohkaistaankin osallistumaan
649 seuraavaksi perhevalmennukseen.

650 *Tavoitteet*

651 Tavoitteena on, että kaikilla lapsiperheellistymisestä kiinnostuneet on saatavilla asiallista tietoa
652 perheellistymisen vaihtoehdoista ja mahdollisuuksista. Pyritään siihen, että paikalliset
653 vapaaehtoiset rohkaistuvat itse järjestämään tilaisuuksia.

654 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 655 • Kannustetaan ja tuetaan vapaaehtoisia järjestämään tilaisuuksia 3-4 kaupungissa, etenkin
656 priden aikaan, vapaaehtoiset on koulutettu viimeksi vuonna 2018, kevään 2022
657 kehittämispäivillä tarjotaan koulutus uudelleen vapaaehtoisille
- 658 • Vertaistoiminnan koordinaattori järjestää vuoden aikana tilaisuuden sekä verkossa
659 reaaliaikaisena videoyhteydellä että vähintään yhdellä paikkakunnalla, jolla ei aiemmin ole
660 ollut Miten lapsia tehdään -tilaisuutta sekä Helsinki Prideilla.
- 661 • Vertaistoiminnan koordinaattori voi järjestää vieraillessaan muutoin paikkakunnalla.
- 662 • Jokaisen tilaisuuden jälkeen pyritään kasaamaan osallistujista oma alkutaipaleella-ryhmä,
663 johon osallistuu lasta suunnittelevia, odottavia ja lapsen juuri saaneita.
- 664 • Tarjotaan alkutaipalelaisille mahdollisuutta osallistua sateenkaariperheiden
665 perhevalmennukseen.
- 666 • Hyödynnetään paikallisten perheiden innokkuutta olla tilaisuuksissa mukana
667 kokemuskouluttajina.
- 668 • Järjestetään tilaisuuksia myös erityisille kohderyhmille, kuten miehille, transihmisille ja
669 kumppanuusvanhemmuutta suunnitteleville.
- 670

671 **5. Monimuotoista vertaistoimintaa**

672

673 **5.1. Vuositeema 2022–2023 tasa-arvo ja yhdenvertaisuus**

674 Vuositeeman mukaisesti aletaan kehittämään toiminnan yhdenvertaisuutta, osallisuutta,
675 turvallisuutta, esteettömyyttä, saavutettavuutta ja monikielisyyttä vuoden 2022 aikana
676 vahvistettavan toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden
677 mukaisesti. Konkreettiset edistämistoimenpiteet ovat toimintasuunnitelman kirjoittamisen
678 ajankohtana edelleen käsiteltävänä. Lue enemmän vuositeemasta luvussa 1.
679
680

681 **5.2. Vertaistoimintaa erityisryhmille**

682

683 **Apilaperheet ja kumppanuusvanhemmuus**

684 Apilaperheissä vanhemmuus jaetaan vähintään yhden sellaisen henkilön kanssa, johon ei koskaan
685 ole ollut romanttista suhdetta. Apilaperhettä lähdetään perustamaan ideana jakaa vanhemmuus, ei
686 välttämättä muuta. Useimmiten apilaperheen lapsella on alusta saakka kaksi kotia. Vaikka kahden
687 vanhemman apilaperheitä on koko ajan lisääntyvässä määrin, apilaperheille on tyypillistä se, että
688 vanhempia on useampi kuin kaksi. Yhdistys on saanut yhä enenevässä määrin yhteydenottoja
689 apilaperhettä suunnittelevilta. Keväällä 2020 televisiosta tullut apilaperheen muodostamisesta
690 kertova tositelevisiosarja on saadut kiinnostuksen perhemuotoa kohtaan räjähdysmäiseen
691 nousuun. Apilaperheet kaipaavat perheen suunnitteluvaiheessa erityyppistä tukea ja neuvoja kuin
692 esimerkiksi hedelmöityshoitoklinikan palveluita käyttävä naispari. Apilaperheen perustaminen vaatii
693 erityistä suunnittelua ja neuvottelutaitoja. Myös perhe-elämälle tuo omat haasteet (ja vahvuudet)
694 se, että koteja on kaksi ja vanhempia useita.

695
696 *Tavoitteet:*

- 697 • Yhä useampi apilaperhettä harkitseva saa asianmukaista ja riittävää tietoa perheen
698 perustamisen pohjaksi.

699
700

- Apilaperheestä haaveilevat löytävät aiempaa helpommin niiden ihmisten luo, joilla on vastaavia toiveita.
- Apilaperheet tutustuvat muihin apilaperheisiin ja saavat vertais- ja ammattilaistukea perhelämän mahdollisiin haasteisiin.
- Apilaperheyttä suunnittelevat hetero-ihmiset tuntevat olonsa tervetulleiksi yhdistyksen toimintaan

701
702
703
704
705

Toimenpiteet vuonna 2022:

- Toteutetaan syksyllä 2021 käynnistynyttä kumppanuusvanhemmuushanketta. Hankkeella on oma erillinen toimintasuunnitelmansa (<https://bit.ly/2OQVvLL>). Osana hanketta toteutetaan esimerkiksi seuraavia toimenpiteitä:
- Ennakkovalmennuksen käynnistäminen
- Vertaistoiminnan tilaisuudet:
  - Apilaisien ja apiläitien omat vertaistuki-illat
  - Järjestetään vertaisuuteen pohjautuvia, teemoitettuja vanhemmuuskumppanuustuokioita apilaperheille ja kumppanuusvanhemmille
  - Aletaan rakentaa mallia vanhemmuuskumppanuuden tukemiseksi vertaistoiminnan keinoin
- Tietoa ja tutustumista:
  - Mitä on kumppanuusvanhemmuus –infotilaisuudet verkossa
  - Vanhemmuuskumppanuus-illat – kaksiosainen tilaisuus, jossa informatiivinen osuus kaikille, joita aihe koskettaa sekä tutustumisosuus niille, jotka etsivät vanhemmuuskumppania ja keskusteluosio niille, joilla kumppani(t) on jo löytynyt
  - Miten apilaperheet tekee lapsia –nettiluennot
  - uutiskirjeeseen apilasisältöjä
  - Facebook-ryhmässä jäsenten aktivointi ja tiedon jakaminen
  - vanhemmuuskumppaniksi.fi-palvelun käynnistäminen
- Tukea: Henkilökohtaista neuvontaa apilaperhettä perustaville ja psykososiaalista tukea vanhemmuuskumppanuuden haastaviin tilanteisiin Perhesuhdekeskuksesta.

706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728

Uusperheet

730 Sateenkaariperheisiin kuuluu monenlaisia uusperheitä. Suurimmalla osalla takanaan ero lapsen
731 synnyinperheessä. Osalla uusperhe on ensimmäinen sateenkaareva perhe, jolloin koko perhe on
732 monen uuden asian edessä. Uusperheissä elämä on erilaisten tapojen, tottumusten ja monen
733 ikäisten ihmisten yhteensovittamista. Dynamiikka ja haasteet ovat hyvin erilaisia kuin ydin- tai
734 apilaperheissä, joissa vanhemmuuteen ja perheyteen kasvetaan yhtä matkaa ja lapset ja aikuiset
735 tutustuvat toisiinsa. Uusperheet tarvitsevat tietoa uusperheydestä ja etenkin vertaistukea
736 perheyden kiemuroihin.

737

Tavoitteet:

- Yhä useampi perhe tulee tietoiseksi uusperheyden erityisyydestä ja siihen tarjottavista tukimuodoista.
- Asuinpaikkakunta ei estä ketään saamasta vertaistukea
- Vertaistukea ja uusperhetietoutta on etenkin aikuisten saatavilla. Lasten tarpeista tullaan tietoisemmiksi, jotta toimintaa heidän suhteensa päästään suunnittelemaan.
- Tehdään vahvasti yhteistyötä Suomen uusperheiden Liiton (Supli) kanssa. Saadaan tietotaitoa jaettua puolin ja toisin.

746

Toimenpiteet vuonna 2022:

- Jatketään uusperheille suunnattua vertaisohjattua toimintaa. Vuoden aikana järjestetään yksi vertaisohjattu voimaa uusperheen arkeen -kurssi.
- Uusperheille järjestetään yksi asiantuntijaohjattu tilaisuus Helsingissä

747
748
749
750

751

752 **Sukupuolen moninaisuus**

753 Sukupuolivähemmistöt kokevat Suomessa yhä seksuaalivähemmistöjä enemmän syrjintää ja
 754 ymmärtämättömyyttä. He ovat erityisen haavoittuvassa asemassa olevia. Edellisen toimintavuoden
 755 aikana transihmisiä ja muunsukupuolisia on saatu pääkaupunkiseudulla innostettua mukaan
 756 toimintaan aiempaa enemmän. Innostusta ja uskallusta on saatava laajennettua muualle
 757 Suomeen.

758 *Tavoitteet:*

- 759 • Perheet, joissa vanhemmilla on sukupuolen moninaisuutta saavat apua ja tukea
 760 yhdistyksestä ja tuntevat voivansa kuulua sateenkaariperheisiin
- 761 • Sukupuoleltaan moninaiset innostuvat toimimaan yhdistyksen vapaaehtoisina
- 762 • Perheellistymismahdollisuuksista on saatavilla tietoa aiempaa kattavammin ja helpommin

763 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 764 • Innostetaan vapaaehtoisia vertaisryhmien vetäjiä jatkamaan työtään ja uusia, etenkin
 765 pääkaupunkiseudun ulkopuolella, aloittamaan aikuisten tai koko perheen kokoontumisia
 766 sukupuoleltaan moninaisille vanhemmille ja vanhemmuudesta haaveileville
- 767 • Järjestetään ryhmä sukupuoltaan pohtiville lapsille ja varhaisnuorille yhdessä Sukupuolen
 768 moninaisuuden osaamiskeskuksen kanssa kuusi kertaa
- 769 • Järjestetään maskuliinien vanhemmuusviikonloppu
- 770 • osallistutaan TransHelsingin järjestämiseen ja organisoidaan siellä mm. Miten transihmiset
 771 tekevät lapsia -tilaisuus, perhetapaaminen, vanhempien keskustelutilaisuus ja
 772 koululaisperheiden tapahtuma
- 773 • Järjestetään yhteiset kevätkarkelot kaikille perheille, joissa jollakin perheenjäsenellä on
 774 sukupuolen moninaisuutta
- 775 • Jatketaan asiallisen tiedon jakamista sukupuolen moninaisuudesta lapsiperheessä.
- 776 • Tuodaan mm. somen ja netin välityksellä transihmistien vanhemmuushaaveita todellisiksi
 777 jakamalla tietoa ja kokemustarinoita.

778

779 **Sijaisvanhemmat**

780 Lastensuojelun perhehoito ja sijaisvanhemmuus on erityistä vanhemmuutta, jossa joutuu
 781 kohtaamaan paljon erilaisia asioita ja tunteita liittyen sijoitukseen ja sijoitettuun lapseen.

782 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 783 • Ylläpidetään sijaisvanhempina toimiville sateenkaariperheille suunnattua facebook-ryhmää,
 784 jossa kuulolla myös Perhehoitoliiton työntekijä
- 785 • Järjestetään yhteistyössä vertaistapaamisia, jos perheet ovat kiinnostuneita osallistumaan
- 786 • Jos kesäleireille osallistuu useampia sijaisperheitä, mahdollistetaan keskusteluhetki
 787 teeman ympärillä

788

789 **Muut erityisryhmät**

790 Lapsettomien yhdistys Simpukka ry:n Helminauha-hankkeen kanssa tehdään yhteistyötä
 791 lahjasoluilla alkunsa saaneiden sateenkaariperheiden valmennuksen tiedottamisessa sekä
 792 lahjasoluperhetietopankin valmiiksi saattamiseksi. Kartoitetaan vanhempien toiveita erilaisten
 793 ryhmien suhteen jäseniltä ennen kaikkea vuosittaisilla jäsenkyselyillä. Käynnistetään uusia ryhmiä
 794 kiinnostuksen ja vapaaehtoisten vetäjien löytymisen puitteissa. Perheleireillä järjestetään
 795 vaihteleville kohderyhmille muutaman tunnin vertaiskeskusteluryhmiä. Verkossa tapahtuvaan

796 vertais- ja neuvontatyöhön panostetaan entistä enemmän. Vuonna 2020 eri perhetyypeille
797 suunnatut verkkotoimintamuodot osoittautuivat todella suosituksi ja keräsivät toimintaan mukaan
798 aivan uusia perheitä. Koululaisille järjestetään talvella perheleiri ja kesällä lasten/nuorten oma leiri.
799 Kesän perheleirillä myös oma ohjelma koululaisille. Miehillä kohdennettua toimintaa ovat
800 esimerkiksi isä-ryhmä, Miten miehet tekee -lapsia ja transmaskuliinien leiri.

801
802 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteeman myötä ruvetaan tutkimaan, löytyykö eri ihmisryhmien
803 intersektioista vähemmistöjen vähemmistöjä, joiden hyvinvointia tulisi lisätä järjestämällä
804 kohdennettua vertaistoimintaa tai madaltaa osallistumisen esteitä. Mahdollisia kohderyhmiä
805 voisivat olla esimerkiksi kahden kulttuurin sateenkaariperheet.

806
807 Perhetyyppi-chatit

- 808 • Järjestetään kaksi kertaa vuodessa kolme eri perhetyypeille suunnattua chat-keskustelua,
809 joihin houkutellaan etenkin perhevalmennuksessa ja Miten lapsia tehdään -tilaisuuksissa
810 mukana olleita

811
812 Eri kohderyhmien Facebook-ryhmät

- 813 • Alkutaival, Project Rainbow, perheyden alkutaipaleella, suunnittelu-, yritys-, ja
814 odotusvaiheessa oleville
- 815 • Sateenkaari-isä(ksi), isien ja isyydestä haaveilevien ryhmä
- 816 • Adoptio, perheen ulkoisen adoptioprosessin eri vaiheessa oleville ja adoptoineille
- 817 • Sijaisvanhemmat, perhehoitajina toimiville ja PRIDE-valmennuksen käyneille
- 818 • Kumppanuusvanhemmat
- 819 • Uusperhe
- 820 • LapSi, itsellisenä lasta suunnitteleville
- 821 • Myöhäisheränneet, heteromuotoisessa suhteessa lapsia saaneille sateenkaari-ihmisille
- 822 • Yhden vanhemman sateenkaariperheet, tavalla tai toisella yhden vanhemman perheinä
823 toimiville
- 824 • Sateenkaariperheet, kaikenlaisille sateenkaarevien perheiden vanhemmille ja
825 vanhemmuudesta haaveileville

826
827 Facebook-ryhmien lisäksi yhdistyksellä on keskustelufoorumi, joka toimii anonyyminä alustana
828 vertaiskeskustelulle sekä lahjoittajien ja kumppanuusvanhempien etsintään. Facebook-ryhmien
829 myötä keskustelufoorumi on vähentänyt merkittävästi suosiotaan, mutta sillä on oma uskollinen
830 käyttäjäkuntansa.

831
832 Paikallistoiminnasta vastaavat paikallistiimit järjestävät lisäksi monenlaista toimintaa erityisryhmille
833 (ks. 5.7.)
834

835 5.3. Rakkaussuhteita vahvistava vertaistoiminta

836 Sateenkaarevien paris- ja moniskuntien rakkaussuhteisiin, perhesuhteisiin ja eroihin liittyy
837 monenlaisia sosiaalisia, juridisia, rakenteellisia ja palvelujärjestelmän haasteita. Lisäksi paris- ja
838 moniskunnat ja perheet ovat jättäneet julkisia tukipalveluita käyttämättä syrjinnän pelon tai
839 huonojen palvelukokemusten takia. Näistä syistä ennalta ehkäisevään ja ratkaisukeskeiseen
840 rakkaussuhteita tukevaan vertaistoimintaan panostetaan.

841 Perhesuhdekeskus järjestää rakkaussuhteita vahvistavaa vertaistoimintaa kaikille sateenkaareville
842 pari- ja monisuhteissa eläville ja heidän kumppaneilleen sekä tuottaa tietoa ja materiaalia myös
843 rakkaussuhteesta haaveileville.

844 *Tavoitteet:*

845 Sateenkaarevien paris- ja moniskuntien rakkaussuhdehyvinvointi lisääntyy. Lisätään tietoa
846 sateenkaariperheiden vanhemmille rakkaussuhteiden hyvinvoinnin merkityksestä lapsen

847 hyvinvoinnille. Rakkaussuhdetoimintaan osallistuu yhä moninaisempi joukko sateenkaari-ihmisiä.
 848 Mahdollistetaan omien rakkaussuhdetaitojen kehittäminen myös sinkuille. Kehitetään entisestään
 849 verkkomateriaaleja. Viedään vertaistoiminnan kokemuksista nousevaa tietoa alan ammattilaisten
 850 tietoisuuteen koulutustoiminnan kautta.

851 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 852 • Perhesuhdekeskuksen vapaaehtoiset ohjaavat 10 rakkaussuhdetuokiota eri puolilla
- 853 Suomea.
- 854 • Järjestetään neljä viikonloppukurssia eri puolilla Suomea vapaaehtoisten ohjaamana
- 855 (teemat: rikasta minua, vuorovaikutus sekä läheisyys ja seksuaalisuus)
- 856 • Järjestetään kaksi rakkaussuhdetuokiota verkossa.
- 857 • Järjestetään yksi ammatillisesti ohjattu viikonloppukurssi
- 858

859 5.4. Eroauttaminen ja vanhemmuuden tukeminen eron jälkeen

860 Paris- ja moniskuntien sekä perheiden ja vanhemmuuden tukeminen erossa ja eron jälkeen on
 861 usein ammatillista lähestymistapaa vaativa asia. Tästä syystä yhdistyksen vertaistoiminnassa
 862 pyritään panostamaan nimenomaan ennalta ehkäisyyn tekemällä vahvistavaa rakkaussuhdetyötä.

863 Perhesuhdekeskus järjestää vuosittain ammatillisesti ohjatun Suomalaisen eroseminaarin sekä
 864 Helsingissä iltakurssina että valtakunnallisesti saavutettavana verkko- ja leirimuotoisena kurssina.
 865 Kyseessä on vakiintunut eroauttamisen malli, jonka menetelmä ja vertaistuki auttavat selviämään
 866 erokriisistä, vahvistavat itsetuntemusta ja antavat työkaluja elämässä eteenpäin. Ryhmät on
 867 suunnattu kaikille sateenkaari-ihmisille.

868 Yhdistyksen perustoiminnan puitteissa järjestetään Vanhemman neuvo -eroryhmä, jossa etsitään
 869 ammattilaisen ohjauksessa oman vanhemmuuden vahvuuksia ja keinoja tukea omaa lasta eron
 870 jälkeen. Vanhemman neuvo -erokurssista muokattu viikonloppu- ja verkkokurssi pilotoidaan, jotta
 871 kurssi saadaan myös muiden kuin pääkaupunkilaisten ulottuville.

872 Sateenkaariperheiden käytännöllisen ja juridisen neuvonnan tueksi on jo aiemmin luotu
 873 Sateenkaariperheen ero-opas -materiaali.

874 Perhesuhdekeskus tukee sateenkaarevia paris- ja moniskuntia sekä sateenkaariperheitä myös
 875 lyhytaikaisella psykososiaalisella tuella erotilanteissa silloin, kun perhe ei ole saanut tukea
 876 julkisista palveluista (ks. luku 4).

877 *Tavoitteet:*

878 Erovertaistoimintaan osallistuneet kokevat, että he ovat saaneet helpotusta vaikeaan
 879 erotilanteeseensa ja valmiuksia tukea lapsiaan erotilanteessa. He ovat alkaneet ymmärtää
 880 erotilanteeseensa johtaneita syitä. Heidän kykynsä ja uskalluksensa luoda jatkossa uusia läheisiä
 881 ihmissuhteita on vahvistunut.

882 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 883 • Järjestetään vuoden aikana yksi ammatillisesti ohjattu, valtakunnallinen Vanhemman neuvo
- 884 -ryhmä (kaksi lähitapaamista, joiden välissä verkkotapaamista).
- 885 • Levitetään ero-opasta sähköisessä ja painetussa muodossa perheille ja ammattilaisille.
- 886 • Perhesuhdekeskus tuottaa eroteemaista verkkomateriaalia Hyvä kysymys -sivustolle
- 887 • Perhesuhdekeskus järjestää yhden sateenkaarierityisen eroryhmän Helsingissä
- 888 iltakurssina.
- 889 • Perhesuhdekeskus järjestää yhden valtakunnallisen sateenkaarierityisen eroryhmän
- 890 (lähiviikonloppu + verkkotapaamista) pk-seudun ulkopuolella.
- 891
- 892
- 893

5.5. Läheisten toiminta

895 Perhesuhdekeskus-toiminnan kohderyhmänä ovat myös sateenkaari-ihmisten läheiset, kuten
 896 vanhemmat, puoliset, lapset, sisarukset, isovanhemmat ja muut läheiset. Perhesuhdekeskus
 897 kehittää ja järjestää läheisille suunnattuja vertaistuen muotoja ja tarjoaa ammatillista tukea
 898 haastavissa perhetilanteissa (ammatillinen tuki ks. luku 6), jotta hyvinvointi sateenkaari-ihmisten ja
 899 heidän läheistensä perhesuhteissa lisääntyy ja sitä myöten yksilön oma hyvinvointi kasvaa.

900

901 *Tavoitteet*

902 Järjestää sateenkaari-ihmisten (aikuisille) läheisille mahdollisuuksia ja tilaisuuksia tulla kohdatuksi
 903 ja kuulluksi oman tilanteensa, hämmennyksensä ja huolensa kanssa. Lisätä sateenkaari-ihmisten
 904 läheisten ymmärrystä sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen moninaisuutta kohtaan, sekä
 905 omaa hämmennystä kohtaan. Tarjota läheisille psykoedukaatiota ”läheisinfojen” muodossa
 906 (verkossa ja kasvotusten) ja lisäksi vanhemmille vertaistukea anonyymien chattien muodossa.
 907 Voimaannuttaa läheisiä tukemaan omia sukupuoli- ja/tai seksuaalivähemmistöihin kuuluvia
 908 läheisiään. Lisätä sateenkaariperheiden lasten ymmärrystä sateenkaariperheydestä ja antaa
 909 keinoja tilanteisiin, joissa he kohtaavat ennakkoluuloja omaa perhemuotoaan kohtaan.

910

911 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 912 • Järjestetään 2 läheisinfon kaltaista tilaisuutta, joista ainakin yksi verkkotilaisuus
- 913 yhteistyössä Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskuksen kanssa.
- 914 • Järjestetään kerran kuukaudessa anonyymi chatti sateenkaari-ihmisten vanhemmille.
- 915 • Järjestetään sateenkaariperheiden n. 4-7-vuotiaille lapsille perheidentiteettiä vahvistavia
- 916 sateenkaariperhetuokioita paikallistiimien toimesta.

917

918 5.6. Leirimuotoinen vertaistuki

919 Leiritoiminta on ollut pitkään Sateenkaariperheet ry:n toiminnan keskeinen ja kysytyin
 920 toimintamuoto, jolla ylläpidetään sateenkaariperheiden psykososiaalista hyvinvointia. Kyseessä ei
 921 ole loma- ja virkistystoiminta vaan leirit ovat ohjelmaltaan hyvin vertaistuellisia ja lähentyvät
 922 sopeutumisvalmennuskurssien toimintatapaa. Vertaistoiminnan koordinaattori organisoii talven ja
 923 kesän valtakunnalliset perheleirin järjestelyt sekä perhevalmennusleirit. Muut leirit toteutetaan
 924 täysin vapaaehtoisten toimesta.

925

926 *Tavoitteet:*

- 927 • Tuetaan vanhempien jaksamista, vanhemmuutta ja parisuhdetta
- 928 • Vahvistetaan perheenjäsenten perheidentiteettiä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- 929 • Huomioidaan monenlaiset erityisryhmät ja monenlaiset tarpeet
- 930 • Tarjotaan perheille tietoa sateenkaariperheiden tilanteesta palveluissa, etuuksissa ja
- 931 lainsäädännössä
- 932 • Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua järjestön toimintaan
- 933 • Järjestetään leirejä eri puolella Suomea
- 934 • Pidetään leirien osallistumismaksut kaikkien perheiden mahdollisuuksien rajoissa
- 935 • Jokaisella leirillä on ryhmä- tai muuta vertaistuen ohjattua tukitoimintaa

936

937 *Toimenpiteet vuonna 2021:*

- 938 • Pyritään madaltamaan miesten ja transihmisten kynnystä osallistua perheleireille.
- 939 • Suunnataan mainostusta erityisesti miesten perheille.
- 940 • Isojen leirien lisäksi järjestetään aiempaa enemmän pienempiä leirejä ja vanhemmille
- 941 suunnattuja leirejä
- 942 • Tiedotetaan leireistä ja tapahtumista yhteistyössä Sukupuolen moninaisuuden
- 943 osaamiskeskuksen kanssa ja transihmisten yhteisöissä.

- Yhdelle leireistä tehdään pilotointina esteettömyyskartoitus

Vuonna 2022 toteutetaan 13 leiriä, joilla tavoitetaan seuraava määrä leiriläisiä:

1. Aikuisten toiminnallisessa vertaisviikonlopussa Tampereella 12 henkilöä
2. Tampereen alueen talvileirillä 30 leiriläistä
3. Koululaisten perheleirillä 60 leiriläistä
4. Rovaniemen aikuisten vertaisviikonlopussa 10 henkilöä
5. Transmaskuliinien isien leirillä Helsingissä 10 leiriläistä
6. Kesän perheleirillä Nurmeksessa juhannuksena 100 leiriläistä
7. Kesän koululaisten leirillä 25 leiriläistä
8. Seilin retriitissä 10 osallistujaa
9. Uusperheiden viikonlopussa 16 leiriläistä
10. Teinien vanhempien vertaisleirillä 12 leiriläistä
11. Koululaisten leirillä Helsingissä 14 leiriläistä
12. Tampereen alueen perheleirillä 30 leiriläistä
13. Aikuisten vaellusviikonlopussa Lemmenjoella 12 henkilöä

Toimintavuoden aikana tavoitetaan yhteensä 339 leiriläistä ja tuotetaan 803 henkilöleirivuorokautta. Kaikki leirit järjestetään yhteistyössä leirikeskuksen kanssa, joka vastaa leirin majoitus- ja ruokapalveluista. Perheleireillä on järjestetty vapaaehtoisvoimin ikäryhmäkohtainen lastenohjelma/hoito siten, että aikuiset voivat viettää aikaa myös keskenään ja työskennellä työryhmissä keskustellen tai toiminnallisesti käsitellen vaihtelevia teemoja. Teemat valitaan perheille tehdyn vuosittaisen jäsenkyselyn ja edellisten leirien palautteiden perusteella. Perheleireillä on myös aikuisille suunnattua rentoutus- ja kuntoutustoimintaa.

5.7. Vapaaehtoisesti toteutettu paikallinen vertaistoiminta

Suurin osa vertaistoiminnan osallistumista tapahtuu vapaaehtoisista koostuvien paikallistiimien toteuttamissa tapahtumissa. Kukin paikallistiimi suunnittelee toimintansa resurssiensa ja yhteisesti asetettujen tavoitteiden pohjalta. Toimisto tukee tiimien toimintaa neuvonnalla, koulutuksella ja taloudellisella tuella (ks luku 6: vertaistoiminnan kehittäminen).

Paikallistoiminnan tavoitteet:

- lapset pääsevät näkemään monenlaisia perheitä
- vanhemmat saavat vertaistukea muilta vanhemmilta
- vanhemmat ja lapset löytävät kontakteja / uusia ystäviä / laajentavat elinpiiriään
- osallistujat saavat neuvoja ja yhdistyksen materiaaleja
- toiminta tavoittaa erityisissä elämäntilanteissa olevia, esim. yhden vanhemman perheitä
- sateenkaariperheet ja yhdistys tulevat näkyvämmiksi paikkakunnalla, niin asukkaiden kuin ammattilaisten osalta
- paikalliset perhepalvelut saavat perheiltä palautetta palveluista, palveluntarjoajia koulutetaan ja päättäjiin vaikutetaan sateenkaariperheiden huomioimiseksi alueella.
- osallistujille kerrotaan aktiivisesti yhdistyksen jäsenyydestä

Paikallistiimien tiivistetyt suunnitelmat vuodelle 2022 (tarkemmat suunnitelmat liitteessä 1):

990 **Helsinki**

991 Pääkaupunkiseudulla jatkaa viikoittainen päiväperhekahvila. Lisäksi järjestetään kuukausittain
992 perhekahviloita sukupuoleltaan moninaisten perheille ja polyperheille, sekä muutaman kerran
993 vuodessa perhekahviloita kaikenlaisille sateenkaariperheille. Kuukausittain kokoontuvat myös
994 perhettä suunnittelevien alkutaipaleryhmä, isät ja entiset heterot. Sosiaaliset vanhemman tapaavat
995 joka toinen kuukausi. Lisäksi on retkiä sekä tapahtumia ja toimintaa koululaisille. Vertaistoimintaa
996 järjestetään myös TransHelsinki- ja Pride-viikoilla sekä koululaisten omalla viikonloppuleirillä.

997

998 **Häme**

999 Kanta-Hämeen alueella kokoonnutaan kerran kuukaudessa vaihtelevissa paikoissa, useimmiten
1000 koko perheen retkien tai ulkoilun merkeissä.

1001

1002 **Joensuu**

1003 Joensuussa tehdään yhteistyötä Pohjois-Karjalan Setan toimijoiden kanssa ja etsitään uutta
1004 porukkaa paikallistiimiin, toimintaa järjestämään.

1005

1006 **Jyväskylä**

1007 Perhetapaamisia järjestetään vuoden aikaan useamman kerran perhepuistossa. Lisäksi tehdään
1008 retkiä ja liikunnallisia tapahtumia sekä järjestetään aikuisille pari omaa vertaiskokoontumista.
1009 Tiimiin kaivataan uusia jäseniä.

1010

1011 **Kokkola**

1012 Kokkolan perheitä houkutellaan mukaan toimintaan ja järjestetään toiveiden mukaisia
1013 perhetapaamisia ja retkiä. Tiimi on mukana Kokkola Priden suunnittelussa ja perheohjelman
1014 järjestämisessä puistotapahtumaan. Tavoitteena on myös kehittää paikallista vaikuttamistoimintaa
1015 ja huolehtia, että paikallisilla ammattilaisilla on tietoa sateenkaariperheistä.

1016

1017 **Kuopio**

1018 Kuopiossa järjestetään kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapaaminen, HopLop-retki,
1019 koululaisten pakopeli-ilta, Kuopiohallin pompputapaamisia ja uuden perhetapaamisten järjestäjän
1020 löytyessä ohjelmallisia perhekahviloita.

1021

1022 **Kymenlaakso**

1023 Kymenlaaksossa osallistutaan porukalla johonkin Kotkan/Kouvolan perhetapahtumaan ja alueen
1024 Pridelle sekä tehdään retkiä. Kymenlaaksossa toimii yksi aktiivi, jolle etsitään järjestäjätovereita.

1025

1026 **Rovaniemi**

1027 Rovaniemellä järjestetään perhetapaaminen tai -retki noin joka toinen kuukausi. Lisäksi
1028 organisoidaan valtakunnallinen aikuisten vertaisviikonloppu ja ohjelmaa Arctic Prideille.

1029

1030 **Tampere**

1031 Tampereella järjestetään toimintaa erilaisilla teemoilla eri perheryhmille erikseen ja kaikenlaisille
1032 perheille yhdessä. Perhetapaamisten ja retkien lisäksi luvassa on toimintaa perhettä

1033 suunnitteleville ja perheiden aikuisille. Perheleirit järjestetään talvella ja kesällä, aikuisten vapaa
1034 viikonloppu keväällä tai syksyllä.

1035

1036 **Turku**

1037 Turussa järjestetään kuukausittain perhe- ja alkutaipaletapaamisia sekä retriitti Seilin saarella,
1038 juhlia ja koululaisten toimintaa. Lisäksi käynnistetään päivätapaamiset ja perhetoiminnassa
1039 yhteistyö MLL:n ja Simpukka ry:n kanssa. Alueella jatketaan paikallisen vaikuttamistoiminnan
1040 kehittämistä ja huolehditaan, että paikallisilla viranomaisilla ja ammattilaisilla on tietoa
1041 sateenkaariperheistä.

1042

1043 **5.8. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta**

1044

1045 **Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä**

1046 Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä perheet ympäri maailman kokoontuvat yhteen erilaisiin
1047 tapahtumiin, jotka ovat iloisia ja näkyviä koko perheen tapahtumia. Päivä toimii tutustumisen
1048 väylänä ihmisille sekä näkyvänä tapahtumana se lisää ihmisten tietoisuutta sateenkaariperheistä.
1049 Tietoisuus taas vähentää ennakkoluuloja ja lisää sateenkaariperheiden hyvinvointia.

1050 *Tavoitteet:*

1051 Tapahtumia järjestetään mahdollisimman monella paikkakunnalla. Yhä useampi perhe rohkaistuu
1052 mukaan toimintaan. Paikallismedia huomioi tapahtumat.

1053 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1054 • 1.5.2022 järjestetään mahdollisimman monella paikkakunnalla yhdenkymmentä
1055 kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapahtumia.
- 1056 • Tiedotetaan tapahtumista hyvissä ajoin kunkin paikkakunnan tiedotuskanavilla.
- 1057 • Nimetään kansainvälistä sateenkaariperhepäivää edeltävä viikko sateenkaariperheviikoksi,
1058 jona aikana lisätään sateenkaariperhetietoisuutta mm. somen ja Hyvä kysymys -sivuston
1059 kautta tapahtuvien kampanjoiden avulla (vaatii viestijän palkkaamista)
- 1060 • Jos saadaan rahoitus erityisasiantuntijan palkkaamiseen, voidaan päivän viestintää
1061 kehittää laajemminkin (ks. kohta 7.1.)

1062

1063 **Pride-tapahtumiin perheisältöjä**

1064 Pridet ovat hyvin suosittuja tapahtumia, jotka runsaalla tapahtumatarjonnallaan keräävät suuren
1065 osallistujamäärän. Pride-organisaatioiden toimesta tiedotus tavoittaa sellaisia henkilöitä, jotka ovat
1066 olleet Sateenkaariperheet ry:n tiedotuksen ulottumattomissa. Prideille osallistuu paljon sellaisia
1067 seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen edustajia, jotka eivät muuhun vertaistoimintaan osallistu.
1068 Perheille suunnatut tapahtumat tuovat uusia osallistujia etenkin paikallistoiminnan piiriin. Pride-
1069 tapahtumat toimivat matalan kynnyksen tutumisväylinä. Esittelypöytä ja lapsettomille suunnatut
1070 tilaisuudet lisäävät yhdistyksen näkyvyyttä lapsettomalle sateenkaarikansalle ja helpottavat heidän
1071 löytämistään yhdistyksen tarjoaman vertaistuen ja palveluiden pariin.

1072

1073 *Tavoitteet:*

1074 Suurimmalla osalla paikkakunnista, joilla järjestetään Pride, on paikallisten vapaaehtoisten
1075 toimesta jotakin perheille suunnattua ohjelmaa. Yhä useampi tulee tietoiseksi yhdistyksen
1076 olemassaolosta ja löytää sen palveluiden pariin.

1077

1078 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

1079
1080

- Pitkin vuotta ollaan mukana mahdollisimman monessa Pridessa ympäri Suomea. Vastuu paikallistiimeillä.
- Innostetaan paikalliset järjestämään Pridessa perheohjelmaa sekä ottamaan hoitaakseen yhdistyksen esittelypöydän.
- Jos jossain pienen paikkakunnan Prideille kovasti toivotaan yhdistystä, voidaan selvittää pääsisikö työntekijöitä
- Työntekijävetoisesti tai koulutetun vapaaehtoisen johdolla järjestetään mahdollisuuksien mukaan Miten lapsia tehdään -tilaisuuksia.

1087

1088

6. Vertaistoiminnan kehittäminen

1089

Suurin osa vertaistoiminnasta toteutuu vapaaehtoisten järjestämänä. Paikalliset vanhemmat ja vanhemmuudesta haaveilevat organisoivat yhdessä oman alueensa perheille suunnattua toimintaa ja toimivat kanavana alueensa perheiden ja yhdistyksen työntekijöiden välillä. Vertaistoiminnan aktiivit auttavat myös monien valtakunnallisten toimintojen järjestämisessä. Perhesuhdekeskuksen vapaaehtoiset ohjaavat rakkaussuhdetoimintaa kaikille sateenkaareville paris- ja moniskunnille eri puolilla Suomea. Vapaaehtoiset ovat hyvin erilaisia taidoiltaan ja tiedoiltaan. Vapaaehtoisten tukeminen, kannustaminen ja kouluttaminen näyttelevät tärkeää roolia heidän jaksamisensa ja sitä kautta vertaistoiminnan jatkumisen kannalta.

1097

1098

Kehittämispäivät / -tapaamiset paikallistiimeille

1099

Tavoitteet:

1100

- Kehittämispäiville saadaan osallistujia mahdollisimman monelta toimintapaikkakunnalta
- Kaikki viimeisen vuoden aikana mukaan tulleet, uudet vapaaehtoiset saadaan innostettua mukaan kehittämis- tai toimintapäivään
- Kehittämistapahtumat ovat luonteeltaan erilaiset: toinen aikuisille suunnattu, toiminnan- ja oppimisentäyteinen viikonloppu ja toinen enemmän perheiden yhteiseen tekemiseen ja viihtymiseen tähtäävä päivätapahtuma, jossa myös hetki omaa kivaa tekemistä kaikenikäisille

1107

Toimenpiteet vuonna 2022:

1108

- Järjestetään kaksi paikallistoiminnan kehittämistapahtumaa:

1109

- 25.–27.3. paikallistoiminnan kehittämispäivät Jyväskylässä.

1110

- 5.11. syksyn toimintapäivän yhteydessä yhden päivän mittainen kehittämispäivä Helsingissä yhdistyksen toimistolla

1111

1112

- Järjestetään kaksi vapaaehtoisten verkkotapaamista: toinen syyskauden alussa elokuussa ja toinen alkuvuodesta

1113

- Kehittämispäivillä panostetaan ryhmäytymiseen, hyvien kokemusten ja käytäntöjen jakamiseen sekä tarjotaan koulutusta ja virkistäytymistä.

1114

- Kehittämispäiviin kuuluu aina jonkinlainen koulutuksellinen osuus. Tapautumaan osallistuneilta vapaaehtoisilta kerätään aina palaute, jonka pohjalta koulutukselliset osuudet suunnitellaan vapaaehtoisten tarpeita mahdollisimman hyvin vastaaviksi.

1117

- Vuonna 2022 kehittämispäivien koulutusten teemoja ovat turvallisempi tila, muut tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman jalkauttamiseen liittyvät teemat sekä Miten lapsia tehdään tilaisuuksien vetäminen

1121

1122

1123

1124

1125

1126

1127 **Muut vapaaehtoisten koulutukset**

1128 *Tavoitteet:*

- 1129 • Vapaaehtoisilla on kokemus, että heille tarjotaan heidän tarpeidensa mukaista koulutusta ja annetaan mahdollisuus itsensä kehittämiseen
- 1130 • Vapaaehtoiset ovat tietoisia Sateenkaariperheiden ja Setan koulutustarjonnasta sekä mahdollisuudesta osallistua muun tahon järjestämään, itseään kiinnostavaan koulutukseen
- 1131 • Vapaaehtoisilla on mahdollisimman hyvät tiedot ja taidot vertaisryhmien ohjaamiseen ja haastavissa, yllättävissä tilanteissa toimimiseen
- 1132 • Riittävät tiedot ja taidot tuovat turvaa niin vapaaehtoisille kuin osallistujille

1133 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1134 • Setan ja Perhesuhdekeskus järjestää yhteistyössä yhden ryhmänohjaajakoulutuksen perusosan (suunnattu kaikille Setan jäsenjärjestöjen vapaaehtoisille)
- 1135 • Perhesuhdekeskus järjestää Rakkaussuhdetuokioiden ohjaajakoulutuksen
- 1136 • Perhesuhdekeskus järjestää aktiiveille vapaaehtoisilleen suunnatun virkistys- ja täydennyskoulutuspäivän.
- 1137 • Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuuksia ja kannustetaan kouluttautumaan esim. Setan kokemuskouluttajakoulutuksissa ja niiden täydennyskoulutuksissa.
- 1138 • Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuutta osallistua myös ulkopuoliseen, esimerkiksi Kepan, KSL:n ja Sosten, koulutukseen.
- 1139 • Koulutukseen osallistuvien kulut korvataan
- 1140 • Loppuvuodesta 2021 vapaaehtoisille tehdyn kyselyn vastaukset käydään perusteellisesti läpi ja tehdään sen perusteella toimenpiteitä koulutusten suhteen.

1141

1142 **Paikallistiimien tukeminen erityisryhmien toiminnan järjestämisessä**

1143 Paikallistiimien vapaaehtoiset järjestävät vertaistoimintaa oman innostuksensa ja keräämänsä alueellisten toiveiden sekä jäsenkyselystä saamansa palautteen perusteella. Vapaaehtoiset pidetään tietoisina yhdistyksen vuositeemasta ja erityispainopistealueista, tarjotaan ideoita ja kannustetaan ottamaan ne toiminnassaan huomioon. Heitä koulutetaan ja rohkaistaan seuraaviin toimintamuotoihin:

- 1144 • Miten lapsia tehdään -tilaisuudet
- 1145 • 4-7-vuotiaiden lasten sateenkaariperhetuokit
- 1146 • Teinien vanhempien toiminta ja vanhojen aktiivien aktivoiminen
- 1147 • Yhden vanhemman sateenkaariperhetapahtumat
- 1148 • Vanhemmuutta suunnittelevien tapaamiset
- 1149 • Englanninkielinen toiminta
- 1150 • Miesten toiminta

1151

1152 **Vapaaehtoisista huolehtiminen**

1153 *Tavoitteet:*

- 1154 • Vapaaehtoisilla on riittävästi tietoa voidakseen toimia yhdistyksen vapaaehtoisena
- 1155 • Jokainen vapaaehtoinen on saanut riittävän perehdytyksen vertaistoiminnan koordinaattorilta ja alueen pidempiaikaisilta vapaaehtoisilta

1156 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1157 • Vertaistoiminnan koordinaattori pitää aktiivisesti yhteyttä paikallistiimien vapaaehtoisiin, toimii tukijana ja innostaja sekä avustaa konkreettisesti etenkin toiminnan alkuun saattamisessa.

1158

1173
1174

- Koordinaattori pysyttelee tietoisena vapaaehtoisten jaksamisen tilasta ja tukee tarvittavalla tavalla mahdollisuuksien mukaan
- Koordinaattori innostaa vapaaehtoisia yhteistyöhön ja yhteydenpitoon toistensa kanssa
- Koordinaattori vierailee mahdollisuuksien mukaan paikkakunnilla (kahdella per vuosi) tapaamassa vapaaehtoisia sekä mahdollistaa yhdistyksessä harjoitteluaan suorittavien opiskelijoiden vierailut eri paikkakunnilla.
- Paikallistiimien käsikirjan yhteydessä olevaa tekemisivinkkipankkia kasvatetaan jatkuvasti.
- Rakennetaan nettisivuille paikallistiimien materiaali- ja ohjepankki.
- Vapaaehtoiset saavat täydennyskoulutusta
- Vapaaehtoisia muistetaan kehittämispäivien yhteydessä yhteisellä virkistäytymisellä, vuosilahjalla. Lisäksi heitä muistetaan pienimuotoisella joululahjalla.
- Vapaaehtoisilta kerätään vuosittain palautetta ja kehittämistoiveita

1185

1186 Uusien vapaaehtoisten innostaminen

1187 *Tavoitteet:*

- Saadaan alulle tai käynnistetään uudelleen perheiden vertaistoiminta yhdellä uudella paikkakunnalla toimintavuoden aikana.
- Tavoitteena on saada vertaistoimintaan mukaan uusia ihmisiä eri puolelta Suomea niin eri paikkakuntien kuin verkossakin tapahtuvan toiminnan vapaaehtoisiksi.
- Mukaan saadaan innostettua vähintään neljä uutta vapaaehtoista
- Mukaan toimintaa organisoimaan houkutellaan aiempaa enemmän eri kohderyhmien edustajia, kuten sukupuoleltaan moninaisia, miehiä ja apilaperheellisiä.
- Vapaaehtoiset tutustutetaan toisiinsa entistä paremmin ja yhteistyö kehittyy yli paikkakuntarajojen.
- Pyritään siihen, että vapaaehtoisista koostuva Sateenkaariperheiden paikallistiimi ottaa vastuun kaikesta oman paikkakunnan vertaistoiminnasta, niin perheille kuin vanhemmille ja vanhemmuudesta haaveileville, suunnatusta. Vapaaehtoisia motivoidaan myös ottamaan vastuuta oman paikkakunnan ammattilaisten ja opiskelijoiden kouluttamisesta.
- Tavoitteena on myös, että vapaaehtoiset jaksavat työssään ja kokevat sen motivoivaksi ja innostavaksi.
- Tavoitteena on, että yhä useammalla paikkakunnalla innostutaan vapaaehtoisten organisoimista pienimuotoisista leireistä.
- Perhesuhdekeskuksen vapaaehtoisena voivat toimia kaikki sateenkaari-ihmiset ja heidän läheisensä. Perhesuhdekeskus huolehtii omien vapaaehtoistensa rekrytoinnista, tukemisesta, kouluttamisesta, työnohjauksesta ja palkitsemisesta.

1208 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- Kaksi kertaa vuodessa järjestetään verkossa vapaaehtoisten rekrytointitilaisuus
- Kehitellään uusien vapaaehtoisten löytämiseen tähtäviä somekampanjoita
- Paikallistiimejä tuetaan uusien vapaaehtoisten rekrytoinnissa esimerkiksi tuomalla paikallistiimien toimintaa aiempaa näkyvämmäksi jäsentiedotuksessa sekä julkaisemalla vapaaehtoisena toimivien tarinoita esimerkiksi uutiskirjeessä
- Perhesuhdekeskuksen uusien vapaaehtoisten kanssa toimintaa järjestetään mahdollisimman tuetusti, jotta vapaaehtoiset rohkaistuvat, saavat itseluottamusta ja sitoutuvat toimintaan. Heille tarjotaan työnohjausta ja ensimmäisten ohjausten yhteyteen päivystystuki.
- Rekrytoidaan ja koulutetaan uusia vapaaehtoisia vertaischatien ja -ryhmien ohjaajiksi (Hyvä kysymys -alusta).
- Pidetään Paikallistoiminnan käsikirja ajan tasalla ja jokaisen uuden vapaaehtoisen tärkeänä työvälineenä

1222

1223

1224 **7. Tukipalvelut**

1225

1226 **7.1. Viestintä**

1227 Alkuvuodesta palkattava vaikuttamisviestinnän asiantuntija tuo merkittävän lisäresurssin
 1228 viestintään. Tehtäväkuvan painopisteenä on vaikuttamisviestintä, mutta myös yhdistyksen
 1229 viestinnän kokonaisuuden strateginen kehittäminen on hänen vastuullaan. Jos rahoitusta ei saada,
 1230 viestinnän toimenpiteet toteutuvat huomattavasti suppeammassa mittakaavassa. Tähdellä merkityt
 1231 toimenpiteet toteutetaan ainoastaan, jos saadaan uusi työntekijä.

1232 *Tavoitteet:*

1233 Vaikuttamisviestintä ja ulkoinen yhteisöviestintä:

- 1234 • Yhdistyksen voimassa olevat perhepoliittiset tavoitteet sekä lainsäädännön ja
 1235 palvelujärjestelmän kehittämisen ratkaisumallit ovat vaikuttajien, palvelujen kehittäjien ja
 1236 palveluntarjoajien tietoisuudessa.
- 1237 • Perheiden kanssa työtä tekeillä ammattilaisilla on tietoa sateenkaariperheiden tarpeista ja
 1238 kokemuksista palveluissa sekä hyvistä käytännöistä perheiden moninaisuuden
 1239 kohtaamisessa.
- 1240 • Yhdistyksen yhteistyökumppanit saavat tietoa ajankohtaisista tapahtumista ja palveluista
 1241 sekä käynnissä olevista vaikuttamis- ja kehittämistyön prosesseista ja tavoitteista.

1242 Jäsenviestintä ja sisäinen yhteisöviestintä:

- 1243 • Yhdistyksen toimintaan osallistuvat, jäsenet, vapaaehtoiset, luottamushenkilöt ja henkilöstö
 1244 saavat riittävät ja oikea-aikaiset tiedot yhdistyksen toiminnasta, palveluista, tavoitteista,
 1245 kehittämisestä ja päätöksenteosta.
- 1246 • Vahvistetaan sateenkaarikentälle kohdistuvaa tiedotusta. Viestitään, että
 1247 Sateenkaariperheet ry on sekä lapsiperheellisten että suunnittelijoiden yhteinen yhdistys.
 1248 Vahvistetaan myös viestiä, että yhdistys on miesten, naisten ja muunsukupuolisten
 1249 yhteinen yhdistys. Eri perhemuodot mahtuvat mukaan.

1250

1251 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

1252

1253 **Viestinnän kehittäminen ja kanavat**

- 1254 • Luodaan yhdistykselle viestintästrategia, jossa asetetaan viestinnän eri osa-alueille
 1255 lähivuosien tavoitteet ja keinot kohderyhmien tehokkaammalle ja oikea-aikaiselle
 1256 tavoittamiselle sekä perhepoliittisten tavoitteiden läpi viemiselle tarkoituksenmukaisissa
 1257 kanavissa*
- 1258 • Kehitetään verkkosivuja:
  - 1259 ○ Oma osio perhettä suunnitteleville *
  - 1260 ○ Oma osio sukupuolen moninaisuudesta ja vanhemmuudesta *
  - 1261 ○ Oma osio/sivu miehille?*
  - 1262 ○ Saavutettavuusparannuksien tekemistä jatketaan
  - 1263 ○ Säännöllinen oma uutistuotanto *
- 1264 • Tuotetaan ja viedään palvelukuvaukset yhdistyksen palveluista suomi.fi-palveluun *
- 1265 • Julkaistaan sähköinen uutiskirje 7 kertaa toimintavuoden aikana, ja lähetetään jäsenille ja
 1266 sidosryhmärekisterin noin 1000 yhteistyökumppanille.
- 1267 • Julkaistaan Facebook-sivustojen kautta lähes päivittäin ajankohtaisia tietoja tapahtumista,
 1268 omista ja median uutisista ja vaikuttamistyön ajankohtaisista kysymyksistä.
- 1269 • Otetaan käyttöön Instagram-tili*

1270
1273

- Twitter-tili tukee ennen kaikkea vaikuttamisviestintää

1272 Vaikuttamisviestintä ja ulkoinen yhteisöviestintä

- Tiedotetaan yhdistyksen uusista perhepoliittisista tavoitteista 2022-2024 (ks. luku 2 vaikuttamistyön suunnitelmista)
- Luodaan omat viestintäsuunnitelmat ainakin vanhemmuuslaki-, sijaissyntyislaki- ja lahjasolujen rekrytointikampanjoille (lisätiedot kampanjoista ks. kohta 2.2.) ja toteutetaan ne*
- Tehdään julkilausumia ja kannanottoja yksin ja yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston ja muiden kumppanien kanssa. Kirjoitetaan lehtien mielipide-palstoille. Käytössä on STT:n tiedotepalvelu ja Retrieverin mediaseuranta.
- Tehdään aktiivista mediatyötä ajankohtaisten tavoitteiden osalta tarjoamalla medialle juttuideoita, haasteltavia ja yhdistyksen asiantuntemusta.
- Kansainvälisen Sateenkaariperhepäivän yhteiskunnallisen teeman viestiminen medialle ja laajalle yleisölle (ei vain tapahtumaviestintä kuten tähän asti) *
- Tuotetaan erilaisia kirjallisia materiaaleja ammatillisen työn tueksi (ks. kohta 3.2.)
- Yhdistys välittää tietoa lapsiperheiden moninaisuudesta, sateenkaari-ihmisten perhesuhteista sekä omasta toiminnastaan myös jakamalla esitteitään, tekemällä koulutuskäyntejä sekä osallistumalla erilaisiin seminaareihin ja tapahtumiin.

1290 Jäsenviestintä ja sisäinen yhteisöviestintä

- Uusien lakimuutosten viestintä jäsenille (uutiskirjeet, nettisivut, tiedotustilaisuudet, tietoiskut tapahtumien yhteydessä), vuonna 2022 erityisesti perhevapaiden uudistus, lapsenhuoltolain muutokset ja julkisten klinikoiden palvelut.
- Luodaan jäsenviestintäsuunnitelma *
- Palveluviestinnän kehittäminen palvelukorien määrittelyn kautta*
- Perhettä suunnitteleville suunnattujen palveluiden (henkilökohtainen neuvonta, perhevalmennukset, miten lapsia tehdään -tilaisuudet ja nettisivujen ohjeet) kokonaisuuden tuotteistaminen, palvelumuotoilu ja järjestelmällinen viestintä. Palvelut ovat olemassa, mutta eivät ole kovin hyvin niiden sateenkaari-ihmistien tiedossa, joilla ei ole vielä lapsia, mutta haluaisivat joskus lapsiperheellistyä.
  - Nettisivuille oma osio *
  - Palvelumuotoilu ja markkinoinnin suunnittelu olemassa oleville neuvontapalveluille *
  - Viestintäsuunnitelma, visuaalinen ilme, printti- ja verkkomateriaalin graafinen taitto, mainosten suunnittelu*
  - Juttuideoiden tarjoaminen medialle neuvontapalveluiden kokonaisuudesta *
  - Tiedottaminen verkostojen ja sosiaalisen median kautta *
  - "Sateenkaari-ihminen, haluatko lapsiperheellistyä?" (työnimi) -kampanja *
- Tapahtumakalenterin ja -viestinnän kehittäminen (yhdistys järjestää nykyisellään satoja tapahtumia vuodessa) *
- Perhesuhdekeskuksen viestinnässä korostetaan, että keskuksen toiminta on suunnattu kaikille sateenkaari-ihmisille ja heidän läheisilleen, ei vain lapsiperheellisille kuten yhdistyksen muu toiminta.
- Lisätään yhteydenpitoa paikallistiimien vapaaehtoisten kanssa julkaisemalla paikallistiimin uutiskirjettä. Uutiskirjeessä tuodaan näkyväksi työntekijöiden työskentelyä ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista. Näin vapaaehtoiset kokevat tulevansa paremmin huomioiduksi ja heillä on välineitä vastata osallistujaperheiden kysymyksiin.*
- Verkkovertaistoiminnan ja Hyvä Kysymys -palvelun viestinnän kehittäminen *
- Julkaistaan päätösluettelot hallituksen kokouksista

1319

1320 **Viestintämateriaalit**

1321 Ammatillisille suunnatut materiaalit kuvattu luvussa 3. ja perheille/suunnittelijoille suunnatut
1322 materiaalit kuvattu luvussa 4. Tässä ainoastaan viestintään ja markkinointiin tarkoitetut materiaalit.

- 1323 • Suurelle yleisölle suunnattu tiedotus sateenkaariperheistä: kouluihin ja
1324 varhaiskasvatukseen jaettavaa materiaalia (paperi, videot, some, valokuvat), jota
1325 sateenkaariperheiden lapset voisivat myös itsekin halutessaan jakaa*
- 1326 • Markkinointimateriaalit: esimerkiksi prideille ja muihin tapahtumiin paperisia
1327 sateenkaarilippuja, joiden takana mainostetaan esimerkiksi nettisivujen Miten lapsia
1328 tehdään -osiota tai yhdistyksen neuvonta- ja tukipalveluita.
1329

1330 **7.2. Sateenkaariperheitä ja perhettä suunnittelevia koskevan tiedon kerääminen**

1331 Sateenkaariperheiden ja perhettä suunnittelevien oikeuksiin, mahdollisuuksiin ja hyvinvointiin liittyy
1332 edelleen lukuisia asioita ja tekijöitä, joita ei tunneta.

1333 *Tavoitteet*

1334 Yhdistyksen toiminta perustuu tutkittuun tietoon kohderyhmän tarpeista. Ammatillisen työn
1335 kehittäminen ja lainsäädäntöön ja palvelujärjestelmään vaikuttaminen priorisoidaan selvitysten
1336 mukaisesti olennaisimpiin ja kiireellisimpiin asioihin.

1337 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1338 • Erittäin laaja jäsenkysely / kohderyhmäkysely toteutetaan alkuvuodesta 2022. Kysely on
1339 toteutettu joka toinen vuosi vuodesta 2016 alkaen. Tarkoituksena on saada palautetta ja
1340 toiveita toiminnasta, mitata toiminnan ja palveluiden tuloksellisuutta ja perheiden
1341 hyvinvoinnin kehittymistä sekä kerätä kohderyhmän kokemuksia muutamasta
1342 ajankohtaisesta teemasta.
- 1343 • Kysely perheille uuden lapsenhuoltolain uusien mahdollisuuksien (esim. sosiaalisen
1344 vanhemman tapaamisoikeus, oheishuoltajuudesta sopiminen) käyttöönotosta perheissä.
- 1345 • Kysely apila-, uus- ja kumppanuusvanhempien perheille useamman juridisen vanhemman
1346 mahdollisuudesta ja sen todennäköisestä käyttämisestä
- 1347 • Mahdollisia muita aiheita, joista kyselyitä voisi olla tarkoituksenmukaista tehdä, ovat
1348 sosiaaliturvaan liittyvät kysymykset ja mahdollisesti myös myöhäisheränneiden
1349 perhetilanteet

1350

1351 **7.3. Jäsenpalvelujen kehittäminen**

1352

1353 Yhdistyksen jäsenmäärä on kääntynyt taas kasvuun ja jäseniä on noin tuhat. Toimintansa kautta
1354 yhdistys tavoittaa satoja henkilöitä, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Kyselyiden mukaan suuri
1355 osa toimintaan osallistuvista ei ole jäseniä.

1356 *Tavoitteet*

1357 Jäsenet kokevat, että he ovat osa tärkeää kansalaisliikettä, ja haluavat tukea yhdistyksen
1358 tavoitteiden toteutumista pysymällä yhdistyksen jäseninä. Ne jäsenet, jotka osallistuvat
1359 yhdistyksen toimintaan, saavat riittävät ja oikea-aikaiset tiedot toiminnasta. Jäsenyyteen liittyvät
1360 prosessit sujuvat nopeasti ja ilman virheitä. Jäseneksi liittyminen on houkuttelevaa ja helppoa.
1361 Yhdistyksen jäsenmäärä kasvaa.

1362 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1363 • Lähetetään kaikille uusille jäsenille kattava uuden jäsenen tieto- ja materiaalipaketti
- 1364 • Jatketaan jäsenhankinnan tehostamista
- 1365 • Aktivoidaan paikallistiimejä jäsenhankintaan

7.4. Hyvä hallinto varmistaa toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden

1368 Yhdistyksen toiminnan suuntauksista päättää yhdistyksen yleinen kokous, joka kokoontuu kaksi
 1369 kertaa vuodessa. Toimintasuunnitelman toteuttamisesta vastaa hallitus, jota johtaa puheenjohtaja.
 1370 Hallitus kokoontuu 6–8 kertaa vuodessa. Hallituksen esittelijänä toimii toiminnanjohtaja.
 1371 Yhdistyksen hallintoa ohjaa johtosääntö, joka sisältää myös henkilöstöhallinnon ohjeet.
 1372 Johtosääntö on tarkennettu viimeksi 2021. Muita ohjaavia asiakirjoja ovat taloussääntö (sisältää
 1373 matkustussäännön), palkkapolitiikka (päivitetty 2020), tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
 1374 (luotu 2021) sekä paikallistoiminnan tavoitteet ja määrärahojen myöntämisen kriteerit (päivitetty
 1375 2019). Vuodenvaihteessa 2021–2022 vahvistettava strategia 2030 ohjaa myös hallinnon
 1376 kehittämistä.

1377 *Tavoitteet*

1378 Huolehditaan, että yhdistyksen hallinto tukee suunnitelmallista ja tehokasta perustehtävän
 1379 toteuttamista ja tarkkaa taloudenpitoa. Hyvä hallinto huomioi kaikki yhdistyksen toimijat, jäsenet,
 1380 osallistujat ja asiakkaat yhdenvertaisesti.

1381 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1382 • Tehdään vuodenvaihteessa vahvistettavan strategian 2030 toimeenpanosuunnitelmia
- 1383 • Toteutetaan vuonna 2021 vahvistetun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman
- 1384 toimenpiteitä henkilöstöhallinnon suhteen. Asiaan panostetaan myös vuositeeman takia.
- 1385 • Järjestetään kevätkokous la 26.3. paikallistoiminnan kehittämispäivien yhteydessä
- 1386 Kuopiossa.
- 1387 • Syyskokous järjestetään la 5.11. yhdistyksen toimistolla Helsingissä osana Syksyn
- 1388 toimintapäivää, joka sisältää oman ohjelman paikallistiimien vapaaehtoisille ja avointa
- 1389 ohjelmaa jäsenperheille lapsineen.
- 1390

1391 **Seuranta ja arviointi**

1392 Sateenkaariperheet ry:n hallitus ja vuosikokous seuraavat toiminnalle asetettujen tavoitteiden
 1393 saavuttamista raportoinnin sekä toimintakertomusten ja -suunnitelmien avulla. Hallituksen
 1394 asettamat työryhmät kehittävät ja valvovat tavoitteiden toteutumista. Työntekijät raportoivat
 1395 hallitukselle toiminnan toteutumisesta. Keskeisimmille toiminnoille laaditaan tarkennetut
 1396 toimintasuunnitelmat. Keskeisimmistä toiminnoista, osallistujamäärästä ja yhteydenotoista pidetään
 1397 kirjaa ja seurataan kysynnän kehittymistä. Jäsenistölle tehdään joka toinen vuosi jäsenkysely, jolla
 1398 kartoitetaan jäsenten toiveita, tarpeita ja kokemuksia yhdistyksen toiminnassa mukanaolosta.
 1399 Leireistä ja perhevalmennuksista kerätään aina palaute osallistujilta. Vaikuttamistoimintaa
 1400 arvioidaan yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa. Kaikkien
 1401 hankkeiden/erillistoimintojen toteutumista arvioidaan Suunta-työkalun avulla. Jatketaan toiminnan
 1402 tuloksellisuuden arvioinnin ja sen mittarien kehittämistä.

1403

1404 **Henkilöstö**

1405 Jos haettavat rahoitukset toteutuvat, yhdistys työllistää vuonna 2022 yhteensä 12 työntekijää,
 1406 joista kaksi hanketyöntekijöitä. Perhesuhdekeskukseen rekrytoidaan kolmas työntekijä. Lisäksi
 1407 yleishallintoon rekrytoidaan uusi vakituinen työntekijä vaikuttamisviestinnän asiantuntija
 1408 työnkuvalla.

1409 Työntekijöiden osaamista ja jaksamista tuetaan säännöllisellä koulutuksella ja virkistyspäivillä.
 1410 Esimiestyötä tuetaan johtosäännöllä, joka sisältää henkilöstöohjeen, sekä vuonna 2020
 1411 käynnistetyn esihenkilötyöryhmän toiminnalla. Palkkausta kehitetään vuonna 2020 vahvistetulla
 1412 palkkalinjauksella. Työyhteisön toimintaa kehitetään vuonna 2021 vahvistetulla tasa-arvo- ja
 1413 yhdenvertaisuussuunnitelmalla. Toteutetaan työterveyshuoltoa yhteistyössä Terveystalon kanssa
 1414 työterveyshuollon toimintasuunnitelman pohjalta. Työstetään työsuojelun toimintaohjelma

1415 toimintavuoden aikana. Tarjotaan koko henkilöstölle yleislääkäritasoinen sairaanhoito sekä
1416 liikunta- ja kulttuurisetelit.

1417

1418 Toimitilat

1419 Sateenkaariperheet ry:n toimitilat sijaitsevat Helsingissä, Hämeentie 29. Toimitila on 230 neliön
1420 kokoinen ja koostuu kahdeksasta työhuoneesta ja kahdesta ryhmätilasta. Tilat ovat jääneet
1421 pieniksi ja rakennus on huonokuntoinen. Lisäksi tilat eivät ole esteettömät. Näistä syistä
1422 toimintavuoden aikana etsitään uudet toimitilat Helsingin kantakaupungin alueelta.

1423

1424 Talous

1425 Yhdistyksen rahoitus perustuu pääosin veikkausvoittovaroihin. Muita rahoittajia ovat Kansan
1426 sivistystyön liitto, ulkoministeriö sekä Helsingin, Turun ja Tampereen kaupungit. Kaupunkien
1427 avustukset ovat nousseet tasaista tahtia. Tuottoja saadaan lisäksi osallistumismaksuina, lähinnä
1428 leiritoiminnasta. Näillä tuotoilla katetaan osa leirikeskusten perimistä maksuista. Oman
1429 varainhankinnan tuotot ovat jäsenmaksuja, lahjoituksia ja pienehköjä tarvikemyynnin tuottoja.
1430 Viime aikoina myös yritysysteistyötä on aloitettu varoivaisesti. Omaa varainhankintaa on tehty
1431 myös Facebookissa yhteistyössä Seta ry:n kanssa.

1432 Vuoden 2022 budjetissa varsinaisen toiminnan kaikki kulut ovat 1 036 150 euroa:

- 1433 • yleishallinto 227 500
- 1434 • sateenkaariperhetoiminta 127 750
- 1435 • kumppanuusvanhemmuushanke 176 900
- 1436 • perhesuhdekeskus 224 000
- 1437 • Monimuotoiset perheet -verkosto 280 000

1438 Yleishallinnon kuluja on lisätty vaikuttamisviestinnän asiantuntijan palkka- ja sivukuluihin sekä
1439 lisääntyneisiin toimisto- ja hallintokuluihin yhteensä 63 000 euroa. Lisäksi muuttokuluihin
1440 budjetoidaan ylimääräinen 10 000 euroa. Stealta haetaan korotusta yleisavustukseen näiden
1441 kulujen kattamiseksi.

1442 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1443 • Talouden seuranta toteutetaan vuosittain vahvistettavan taloussäännön mukaisesti.
- 1444 • Hallitus nimittää kaksi tositetarkastajaa parantamaan omavalvontaa.
- 1445 • Vuodelle 2022 on haettu STEAn yleisavustuksen jakamista kahdeksi avustuskohteeksi.
1446 Sateenkaariperhetoiminnalle on haettu kohdennettua avustusta, jolloin yleisavustukselle
1447 jäisi vain hallinnon, viestinnän ja edunvalvonnan kokonaisuudet ("yleishallinto").
- 1448 • Aletaan seurata kv-toiminnan ja hallituksen toiminnan kuluja omilla kustannuspaikoillaan.
- 1449 • Taloushallinnon sähköistämistä edistetään hiljalleen.
- 1450 • Paikallistoiminnan määrärahat varataan ja niiden käyttöä valvotaan vuonna 2019
1451 päivitettyjen kriteerien perusteella.

1452

1453

1454

1455

1456

1457

1458

1459

Liite 1: Paikallistiimien tarkemmat toimintasuunnitelmat

1462 Suurin osa vertaistoiminnan osallistumista tapahtuu vapaaehtoisista koostuvien paikallistiimien
1463 toteuttamissa tapahtumissa. Kukin paikallistiimi suunnittelee toimintansa resurssiensa ja yhteisesti
1464 asetettujen tavoitteiden pohjalta. Toimisto tukee tiimien toimintaa neuvonnalla, koulutuksella ja
1465 taloudellisella tuella.

1466

1467 *Paikallistoiminnan tavoitteet:*

- 1468 • lapset pääsevät näkemään monenlaisia perheitä
- 1469 • vanhemmat saavat vertaistukea muilta vanhemmilta
- 1470 • vanhemmat ja lapset löytävät kontakteja / uusia ystäviä / laajentavat elinpiiriään
- 1471 • osallistujat saavat neuvoja ja yhdistyksen materiaaleja
- 1472 • toiminta tavoittaa erityisissä elämäntilanteissa olevia, esim. yhden vanhemman perheitä
- 1473 • sateenkaariperheet ja yhdistys tulevat näkyvämmiksi paikkakunnalla, niin asukkaiden kuin
- 1474 ammattilaisten osalta
- 1475 • paikalliset perhepalvelut saavat perheiltä palautetta palveluista, palveluntarjoajia
- 1476 koulutetaan ja päättäjiin vaikutetaan sateenkaariperheiden huomioimiseksi alueella.
- 1477 • osallistujille kerrotaan aktiivisesti yhdistyksen jäsenyydestä
- 1478

1479 *Paikallistiimien suunnitelmat vuodelle 2022:*

1480

1481 **Helsinki**

1482 Pääkaupunkiseudun sateenkaariperheiden tiimi järjestää vuoden 2022 aikana monipuolista
1483 toimintaa koronarajoitusten salliessa. Tapaamiset ovat suurimmaksi osaksi vapaamuotoisia ja
1484 vertaistuellisia, mutta paikalla on lähes aina pääkaupunkiseudun sateenkaariperheiden tiimin
1485 jäseniä, joilta voi kysellä yhdistyksen toimintaan liittyvistä asioista sekä saada mahdollisesti muuta
1486 ohjausta ja neuvontaa.

1487 Paikallistiimin toimintaa kehitetään ja tiimin jäseniä sitoutetaan toimintaan tiimipalaverien
1488 kahvituksella sekä panostamalla tiimin yhteishenkeen. Paikallistiimi kokousta noin kolme kertaa
1489 vuodessa. Paikallistiimi järjestää tiimin kesken virkistys- ja ideointipäivän alkuvuodesta 2022. Tiimiin
1490 pyritään saamaan lisää aktiivisia jäseniä.

1491 Retkistä osa on maksullisia ja osa maksuttomia. Osallistumismaksuissa huomioidaan yhdistyksen
1492 jäsenet.

1493 Säännöllisten tapaamisten lisäksi kuka tahansa halukas voi ehdottaa tapaamista esimerkiksi omaan
1494 lähipuistoonsa itselle sopivaan aikaan. Tapaamiset voivat olla sisällä tai ulkona. Tapaamisten
1495 järjestämiseen ja tiedottamiseen saa apua pääkaupunkiseudun tiimiltä.

1496 Tapaamiset ovat etupäässä Helsingissä, mutta joitakin koko perheen retkiä tehdään myös Helsinkiä
1497 ympäröiviin kaupunkeihin. Koululaistoiminta jakaantuu suhteellisen tasaisesti Espoon, Helsingin,
1498 Sipoon ja Vantaan välille. Ainakin yksi koululaisille suunnattu retki tehdään pääkaupunkiseudun
1499 ulkopuolelle, mahdollisesti yhteistyössä jonkun toisen paikallistiimin kanssa, kuten jo ainakin
1500 kolmena aiempina vuotena ennen koronaa. Näin Helsingin resursseja pyritään jakamaan
1501 pääkaupungin ulkopuolelle, jossa ei perheiden harvalukuisuuden vuoksi ole omaa
1502 koululaistoimintaa.

1503 Helsinki Priden suhteen tehdään yhteistyötä Helsinki Pride -yhteisön kanssa. Sukupuolen
1504 moninaisuuden tiimoilta yhteistyökumppanina on Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus.

1505 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1506 • Perhekahvila kotivanhemmille joka tiistai läpi vuoden
- 1507 • Kuusi kaikenlaisten perheiden perhetapaamista, joista osa teemoitettuja, esim. Halloween ja ystävänpäivä. Jokaisessa tapaamisessa esittäytymiskierros.
- 1508 • Alkutaipaleiltoja lapsiperheen suunnittelijoille ja perheyden alkutaipaleella oleville kerran
- 1509 kuukaudessa
- 1510 • Sukupuoleltaan moninaisten perhekahvila kerran kuukaudessa
- 1511 • Polyperheiden perhekahvila kerran kuukaudessa
- 1512 • Myöhäisheränneiden eli heterosuhteessa aiemmin eläneiden ryhmä kerran kuukaudessa,
- 1513 ja lisäksi yhteisiä retkiä mm. luontoon ja teatteriin
- 1514 • Miesten ryhmä noin kerran kuukaudessa
- 1515 • Sosiaalisten vanhempien ryhmä joka toinen kuukausi
- 1516 • Kaikenikäisten lasten vanhemmille ja lisäksi koululaisten kotiväelle erikseen aikuisten omaa
- 1517 toimintaa, esim. pakopeli-ilta, teatterivierailu ja retki kulttuurin pariin
- 1518 • Koululaiset kokoontuvat noin joka toinen kuukausi, välillä itsekseen ja välillä perheidensä
- 1519 kanssa erilaisten toimintojen äärelle. Suunnitelmissa mm. metsä- ja saariretkiä,
- 1520 kalliolaskeutumista, vesiliikuntaa, melontaa ja pelailua
- 1521 • Jokunen retki ulos, sisä- tai ulkoliikuntapuistoon tai muuhun kivaan paikkaan, yksi retkistä
- 1522 yhteistyössä muiden paikallistiemien kanssa pääkaupunkiseudun ulkopuolelle
- 1523 • Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä järjestetään koko perheen juhlat, joissa
- 1524 saippuakuplataitelua ja glittertatuointeja
- 1525 • Helsinki Prideilla alkutaipaleilta, perhekahvila, picnic, perhetapaaminen, sosiaalisten
- 1526 vanhempien ryhmä, retki, koululaisten ohjelmaa, isätapaaminen, sukupuoleltaan
- 1527 moninaisten perheiden tapaaminen, myöhäisheränneiden ilta ja polyperhekahvila
- 1528 • koululaisten oma viikonloppuleiri Vartiosaassa
- 1529 • teini-ikäisten vanhempien vertaisviikonloppu
- 1530 • Lahjan päivän picnic-tapahtuma jossakin leikkipuistossa

1532

1533 Häme

1534 Paikallistiimiin kuuluu tällä hetkellä kaksi henkilöä. Tapaamiset järjestetään Hämeenlinnassa
 1535 viikonloppuisin, jolloin myös koululaisten ja kauempaa tulevien on helpompi osallistua.
 1536 Tapaamisen kutsutaan mukaan myös perheestä haaveilevat ja alkumetreillä olevat.

1537 Suurin osa tapaamisista järjestetään ulkoillen sekä retkien merkeissä. Tämä on ollut
 1538 osallistuvien perheiden toivomus ja lisäksi nyt korona aikana olevien säädösten takia myös
 1539 toimiva ratkaisu. Perhetapaamisten sisältöjä kehitetään yhdessä osallistujien kanssa.

1540 Toimintaan osallistuville kerrotaan Sateenkaariperheet ry:n jäsenyydestä ja jaetaan tietoa
 1541 valtakunnallisesta toiminnasta ja tapahtumista. Paikallistoiminnasta tiedotetaan myös MML:n ja
 1542 neuvoloiden omien tiedotuskanavien kautta. Tavoitteena on löytää uusia vapaaehtoisia mukaan
 1543 tiimiin.

1544 Toimenpiteet vuonna 2022:

- 1545 • Talvirieha
- 1546 • Kylpyläretki
- 1547 • Sisäpelejä ja temppurata koululla
- 1548 • Metsäretkiä
- 1549 • Tapaaminen Prideilla
- 1550 • Kesäretki Puuhamaahan
- 1551 • Tapaaminen taidefestivaali- Hippaloilla
- 1552 • Pikkujoulut marras/joulukuussa

1553

1554

1555 **Joensuu**

1556 Joensuun paikallistoimintaan etsitään uusia tekijöitä. Jos Vertaisryhmätoimintaa on mahdollista
1557 järjestetään yhteistyössä Vanhemmuuden vertaistukiyhdistys Liekku ry:n ja Pohjois-Karjalan Seta
1558 ry:n kanssa.

1559 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1560 • retkiä ja tapaamisia tiimiläisten ja kävijöiden toiveiden ja ideoiden perusteella
- 1561 • Pohjois-Karjala Prideille ohjelmaa lapsille ja lapsiperheille

1562

1563 **Jyväskylä**

1564 Jyväskylässä paikallistoiminnasta vastaa kaksi henkilöä, joista toinen myös kouluttaa alueen
1565 ammattilaisia sateenkaariperheiden kohtaamisesta. Tiimiin otetaan mukaan uusia tekijöitä. Vuoden
1566 2022 tavoitteena on järjestää tapahtumia monipuolisesti, vakinaistaa toimintaa ja lisätä
1567 kävijämääriä.

1568

1569 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1570 • kaikille perheille ja suunnittelijoille yhteisiä tapaamisia muutaman kerran
- 1571 • laskiaistapahtuma Halssilan hiihtomaassa
- 1572 • Liikunnallinen tapahtuma seikkailupuistossa
- 1573 • kylpyläpikkujoulut Laajavuorella
- 1574 • aikuisten tapaaminen esim. keilailun ja ruokailun merkeissä kaksi kertaa
- 1575 • Muita tapaamisia järjestetään kysynnän mukaan

1576

1577 **Kokkola**

1578 Kokkolan paikallistiimiin kuuluu kolme henkilöä. Alueen Facebook-ryhmään pyritään saamaan
1579 kaikki alueen sateenkaariperheet ja perheestä haaveilevat. Yritetään löytää sopivaa toimintaa
1580 kaikille ottaen huomioon lasten iät ja perheiden toiveet. Tarkoituksena on myös kehittää paikallista
1581 vaikuttamistoimintaa ja huolehtia, että paikallisilla ammattilaisilla on tietoa sateenkaariperheistä.

1582

1583 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1584 • Ollaan mukana Kokkola Priden suunnittelussa ja järjestämisessä, hankitaan lapsille
1585 ohjelmaa puistotapahtumaan.
- 1586 • Järjestetään perhetapaamisia, joista sovitaan Facebook-ryhmässä.
- 1587 • Kesällä retki Kälviälle Toivosen eläinpuistoon
- 1588 • Talvella pulkkamäki ja laavu
- 1589 • Vertaistuellinen tapaaminen/illanvietto pelkästään aikuisille
- 1590 • Toimitetaan esitteitä kaupungin perhepalveluihin.
- 1591 • Tarpeen mukaan voidaan järjestää sateenkaariperhekoulutus, jonka kohderyhmänä ovat
1592 perheiden kanssa tekemisissä olevat ammattilaiset
- 1593

1594 **Kuopio**

1595 Kuopion toiminnasta vastaa yksi henkilö, joka keskittyy toimintavuonna ensisijaisesti
1596 toiminnallisten tapaamisten ja Priden perheohjelman järjestämiseen. Etsitään innokkaita
1597 perhetapaamisten vetäjiä. Vetäjän löytyessä on perhekahviloita mahdollisuus järjestää
1598 Perheentalolla tai Männistön nuorisotalolla. Kuopiohallin pomppualueen tapaamisten järjestäminen

1599 on kiinni siitä loppuvatko korona-rokotukset siellä. HopLopiin rekrytoidaan perheiden teini-ikäisiä
 1600 nuorempien lasten leikkittäjiksi ja hoitajiksi, jotta vanhemmilla on mahdollisuus rauhaan
 1601 vertaiskeskusteluun.

1602

1603 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1604 • retki HopLopiin
- 1605 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän värikäs puistotapahtuma
- 1606 • Isojen koululaisten pakopeli
- 1607 • Retki laavulle
- 1608 • Kauppakeskuksen leikkialueella tapaaminen
- 1609 • Kuopio Pridella Miten lapsia tehdään -tilaisuus, perhepicnic ennen ja jälkeen kulkueen ja yhteistyössä Perheentalon kanssa ohjelmallisia perhetapaamisia
- 1610 • perhetapaamiset yhdeksän kertaa, jos löytyy uusia tiimiläisiä
- 1611 • koululaisten pompputapaaminen Kuopiohallissa
- 1612 • kaikenikäisten lasten perheiden yhteispomput Kuopiohallissa
- 1613
- 1614

1615

1616 **Kymenlaakso**

1617 Kymenlaakson toimintaa pyörittää yksi vapaaehtoinen, uusia vapaaehtoisia houkutellessaan mukaan.
 1618 Kymenlaaksossa ollaan mahdollisuuksien mukaan mukana erilaisissa yleisö- ja
 1619 perhetapahtumissa, ja tarpeen mukaan koulutetaan paikallisia sosiaali-, terveys- ja opetusalan
 1620 toimijoita.

1621 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1622 • muutama retki tai kokoontuminen perheiden kotona
- 1623 • Alueen perhetapahtumaan osallistuminen
- 1624 • Miten lapsia tehdään -tilaisuuksia alueen Kotkan/Kouvolan prideilla
- 1625 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän kokoontuminen
- 1626 • Retki Tykkimäen huvipuistoon
- 1627

1628

1629 **Rovaniemi**

1630 Rovaniemellä toiminnasta vastaa yksi aktiivi. Perheitä yritetään aktivoida ja saada tietoisiksi
 1631 vertaistoiminnasta. Vanhempien vapaaseen viikonloppuun toivotellaan osallistujia ympäri Suomen.

1632 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1633 • Perhetapaaminen MLL:n tiloissa
- 1634 • Arctic Priden perhetapaaminen
- 1635 • vanhempain vapaa viikonloppu – vertaisviikonloppu aikuisille
- 1636 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapaaminen Rollohallissa -puistossa
- 1637 • Uimaranta- ja luontoretki
- 1638 • perhepikkujoulut

1639

1640 **Tampere**

1641 Tampereen alueen toimintaa organisoii kolmihenkinen tiimi. Uusia tekijöitä otetaan mukaan.
 1642 Tampereella järjestetään toimintaa erilaisilla teemoilla eri perheryhmille erikseen ja yhdessä.
 1643 Lisäksi järjestetään perheiden vanhemmille omaa vertaistuellista toimintaa. Tampereella
 1644 yhteistyötä tehdään Pirkanmaan Setan, Perheasiain neuvottelukeskukseen ja muiden järjestöjen

1645 kanssa. Tiimin jäsenet jakavat suunnitelmallisesti yhdistyksen tuottamaa ja jakamaa materiaalia
1646 esimerkiksi neuvoloihin ja varhaiskasvatuksen toimijoille.

1647 *Toimenpiteet vuonna 2022:*

- 1648 • Alkutaipaletapaaminen kerran kuukaudessa
- 1649 • Yhden vanhemman perheiden kokoontumisia kaksi kertaa
- 1650 • Koululaisten tapahtumia kaksi kertaa
- 1651 • Perhetapaamisia joka kuukausi Setan toimistolla, teatterissa ja liikuntapaikoissa,
- 1652 Muumimuseossa sekä ulkona retkeillen
- 1653 • Kaksi aikuisten illanviettoa
- 1654 • Kaksi aikuisten keskustelu- ja luentotilaisuutta.
- 1655 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän kotibileet
- 1656 • Perheleiri talvella ja kesällä
- 1657 • Aikuisten vertaisviikonloppu alkukeväällä
- 1658 • Prideilla perhetapaaminen ja Miten lapsia tehdään -tilaisuus
- 1659 • Aikuisten pikkujoulut
- 1660 • Kaikkien perheiden joulujuhla
- 1661 • Hedelmöityshoitoklinikka Ovumia tutustuminen
- 1662 • Isovanhempien päivä sateenkaariperheiden lasten kanssa
- 1663 • Kurssimuotoinen lasten satutuokio sateenkaariperheteemalla

1664

1665 **Turku**

1666 Neljästä vapaaehtoisesta koostuva paikallistiimi järjestää Turun toimintaa. Kokeillaan
1667 perhekahvilatoiminnan järjestämistä yhteistyössä MLL:n Marakatin ja Simpukka ry:n kanssa.
1668 Koululaisten säännöllistä toimintaa suunnitellaan yhteistyössä koululaisten kanssa, sekä
1669 järjestetään ohjattua, toiminnallista ohjelmaa, joka mahdollistaa nuoren oman perheidentiteetin
1670 vahvistumisen ja pohtimisen. Tärkeänä tavoitteena on saattaa myös kouluikäisiä
1671 sateenkaariperheiden lapsia toistensa yhteyteen.

1672 Jatketään paikallisen vaikuttamistoiminnan kehittämistä ja huolehditaan, että paikallisilla
1673 viranomaisilla ja ammattilaisilla on tietoa sateenkaariperheistä. Toimitetaan esitteitä kaupungin
1674 perhepalveluihin ja osallistutaan koulutuksiin. Tarpeen mukaan voidaan järjestää
1675 sateenkaariperhekoulutus, jonka kohderyhmänä ovat terapeutit, psykologit ja lääkärit.

1676 *Toimenpiteet vuonna 2021:*

- 1677 • Kaikille avoimia perhetapaamisia säännöllisesti kahdeksan kertaa vuodessa
- 1678 • Arkipäivisin puistotreffejä kotivanhemmille lapsineen
- 1679 • Alkutaipaletapaamisia suunnilleen kuukausittain
- 1680 • Miten lapsia tehdään? -tilaisuus
- 1681 • Tutustumiskäynti hedelmöityshoitoklinikalle
- 1682 • Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän tapahtuma Kuralan kylämäellä
- 1683 • Koululaisten toiminnallisia tapaamisia, mm. Peli-iltoja, elokuvia ja retkiä
- 1684 • Turku Pridella puistojuhla ja jokaisen ryhmän oma tapaaminen
- 1685 • Kaksi retkeä
- 1686 • Tonttujuhla
- 1687 • Viikonloppureitti Seilin saarella
- 1688 • Toiveiden ja tarpeiden mukaan järjestetään muutakin ryhmätoimintaa, mm.
- 1689 englanninkielisiä perhetapaamisia kansainvälisille sateenkaariperheille
- 1690 • Paikallistiimiläiset virkistäytyvät yhdessä toimintavuoden päätteeksi.

1691

1692 **Lahti, Lappeenranta, Mikkeli, Pori ja Seinäjoki**

1693 Näissä kaupungeissa etsitään uusia paikallisvastaavia tai -tiimejä. Perheet tapaavat toisiaan
1694 epämuodollisemmin. Tapahtumia (esimerkiksi Miten lapsia tehdään -tilaisuuksia,
1695 sateenkaariperhekoulutuksia ja parisuhdetoimintaa) järjestetään yhteistyössä Setan
1696 paikallisjärjestöjen kanssa.

1697

1698 **Toimintasuunnitelma vuodelle 2022**

1699 Toimintasuunnitelma toimii STEAlle osoitettua toiminta-avustushakemusta täydentävänä ja
1700 tarkentavana suunnitelmana vuodelle 2022. Toiminnan kokonaisuus sekä pitkän aikavälin
1701 tavoitteet on määritetty kattavasti kyseisessä hakemuksessa.

1702

1703

1704

1705

1706

1707

1708

1709

1710

1711

1712

1713

1714

1715

1716

1717

1718

1719

1720

1721

1722

1723

1724

1725

1726

1727

1728

1729

1730

1731

1732

1733

1734

1735

Liite 2 Monimuotoiset perheet -verkoston toimintasuunnitelma

1738 Toimintasuunnitelma vuodelle 2022

1739

1740 Toimintasuunnitelma toimii STEAlle osoitettua toiminta-avustushakemusta täydentävänä ja
1741 tarkentavana suunnitelmana vuodelle 2022. Toiminnan kokonaisuus sekä pitkän aikavälin
1742 tavoitteet on määritelty kattavasti kyseisessä hakemuksessa.

1743

1744 Monimuotoiset perheet -verkosto

1745 Monimuotoiset perheet -verkosto on kymmenen perhejärjestön
1746 yhteistyöverkosto. Järjestöjä yhdistää se, että kaikkien kohderyhmät
1747 poikkeavat jollain tavalla oletetusta perheestä. Järjestöjen
1748 yhteenlasketut kohderyhmät edustavat yli 1/3 kaikista suomalaisista
1749 perheistä.

1750 Monimuotoiset perheet -verkostossa ovat mukana Adoptioperheet ry,
1751 Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry,
1752 Familia ry, Perhehoitoliitto ry, Sateenkaariperheet ry, Suomen
1753 Monikkoperheet ry, Suomen Nuoret Lesket ry, Suomen Uusperheiden
1754 Liitto ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry.

1755 Toimintaa rahoittaa STEA.

1756 Tarkoitus

1757 Monimuotoiset perheet -verkosto lisää yhteiskunnallista ymmärrystä
1758 perheiden monimuotoisuudesta tiedon ja vaikuttamisen keinoin.
1759 Verkosto kokoaa ja vie tietoa monimuotoisten perheiden tarpeista
1760 poliittisen päätöksenteon, palvelujärjestelmän sekä työelämän
1761 kehittämisen tueksi.

1762 Tavoitteet

1763 Monimuotoiset perheet -verkoston tavoitteena on edistää
1764 monimuotoisten perheiden yhdenvertaisuutta lainsäädännössä, lasten,
1765 nuorten ja perheiden palveluissa sekä työelämässä. Verkoston
1766 toiminnan tavoitteena on, että monimuotoisten perheiden tarpeet
1767 näkyvät poliittisessa päätöksenteossa sekä työn ja perheen
1768 yhteensovittamisen käytäntöjä kehitettäessä.

1769 Tavoitteena on lisäksi vahvistaa perheitä kohtaavien ammattilaisten
1770 sekä työelämän toimijoiden osaamista ja varmistaa, että
1771 palvelujärjestelmää ja työelämää kehitetään monimuotoiset perheet
1772 huomioiden.

1773 Vaikuttamistyön tueksi on laadittu erilliset vaikuttamistyön tavoitteet
1774 sekä valtakunnalliselle, hyvinvointialueiden että kuntapolitiikan tasolle.

1775 Toiminta

1776 Monimuotoiset perheet -verkosto koostaa tietoa yhteiskunnallisista
1777 muutostarpeista erilaisiin perhetilanteisiin liittyen ja vie tätä tietoa
1778 kohdennetusti poliittisille päättäjille sekä palvelujärjestelmän ja
1779 työelämän kehittäjille. Samalla verkosto vahvistaa jäsenjärjestöjensä
1780 itsenäistä vaikuttamistyön osaamista ja asiantuntija-asemaa.

1781 Verkoston työ toteutetaan pääosin kolmen työntekijän voimin.
 1782 Jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajista koostuva johtoryhmä vastaa
 1783 poliittisten viestien muodostamisesta sekä vastaa toiminnan
 1784 seurannasta ja arvioinnista yhdessä työntekijöiden kanssa.
 1785 Ammattilaisten kehittämispäivillä, messuilla, puoluekokouksissa ja
 1786 muissa tapahtumissa verkostoa edustavat joko verkoston työntekijät tai
 1787 jäsenjärjestöjen työntekijät ja vapaaehtoiset.

1788

1789 **Vuonna 2022 toiminnassa toteutetaan seuraavia toimia:**

- 1790
- Edistetään aloitteellisesti verkoston poliittisia tavoitteita vuosille 2019–2023.
  - Koostetaan kohdennettua tietoa vaikuttamistyön, työelämän ja lasten nuorten ja perheiden palveluissa toimivien ammattilaisten tarpeisiin.
  - Viedään tietoa aloitteellisesti sinne, missä sitä tarvitaan (mm. kansanedustajat ja ministerit, kuntatason valtuustoryhmät, työelämätoimijat, alueelliset sote-uudistuksen kehittäjätyöryhmät jne.).
  - Kartoitetaan jäsenjärjestöjen ajankohtaisia vaikuttamistyön tarpeita.
  - Osallistutaan keskeisiin lainsäädäntöhankkeisiin ja työryhmiin (mm. sosiaaliturva, vuoroasuminen, vanhemmuuslaki, sijaissyntytyt).
  - Tavataan ja viestitään päättäjille, avustajille, virkahenkilöille ja muille keskeisille tahoille.
  - Toimitaan koollekutsujana ja sihteerinä eduskunnan Monimuotoiset perheet -tukiryhmässä.
  - Osallistutaan puoluekokouksiin ja -risteilyille sekä ammattilaisten ja työmarkkinatoimijoiden messuille ja muihin kokoontumisiin.
  - Julkaistaan kannanottoja.
  - Tarjotaan apua päättäjille lakialoitteisiin, puoluekokousaloitteisiin ja kirjallisiin kysymyksiin.
  - Julkaistaan aluevaalitavoitteet.
  - Viestitään aluevaalitavoitteista ja kontaktoidaan uusia aluevaltuustoja.
  - Koostetaan ja julkaistaan eduskuntavaalitavoitteet.
  - Seurataan sote-uudistuksen etenemistä. Vaikutetaan erityisesti perhekeskuskehittämiseen, palveluiden yhdenvertaisuuteen sekä monimuotoisten perheiden tarpeisiin vastaavien palveluiden saatavuuteen (mm. eropalvelut, kotipalvelu, vuorohoito, koululaisten aamu- ja iltapäivähoito).
  - Toteutetaan kysely kotipalvelun saatavuudesta perheille.
  - Osallistutaan kirkon kasvatus- ja perheasian neuvottelukuntaan 2020–2024.
  - Käynnistetään yhteistyötä uudistuneiden perhevapaiden jalkauttamiseksi (KELA, neuvolatoimijat).
  - Koulutetaan pyynnöstä nykyisiä ja tulevia ammattilaisia monimuotoisista perheistä, perheiden monimuotoisuuden kohtaamisesta ja perheiden erityistarpeista.
  - Järjestetään 2 omaa avointa verkkokoulutusta.
  - Tarjotaan ammattilaisille soveltuvaa ja kiinnostavaa materiaalia monimuotoisetperheet.fi-sivustolla ja kehitetään uusia materiaaleja ajankohtaiseen tarpeeseen.
- 1791
- 1792
- 1793
- 1794
- 1795
- 1796
- 1797
- 1798
- 1799
- 1800
- 1801
- 1802
- 1803
- 1804
- 1805
- 1806
- 1807
- 1808
- 1809
- 1810
- 1811
- 1812
- 1813
- 1814
- 1815
- 1816
- 1817
- 1818
- 1819
- 1820
- 1821
- 1822
- 1823
- 1824
- 1825
- 1826
- 1827
- 1828

1829

1830

1831

1832

1833

1834

1835

1836

1837

1838

1839

1840

1841

1842

1843

1844

1845

1846

1847

1848

1849

1850

1851

1852

1853

1854

1855

Arviointi

1856

1857

1858

1859

1860

1861

1862

Hallinto ja talous

1863

1864

1865

1866

1867

1868

1869

1870

1871

- Tehdään yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa. Ollaan käytettävissä asiantuntijana opetusmateriaalien tms. materiaalien kehittämiseksi
- Ylläpidetään tiivistä yhteistyötä verkoston työntekijöiden ja johtoryhmän välillä ajantasaisen asiantuntija- ja kokemustiedon välittämiseksi.
- Tehdään yhteistyötä tutkimuskentän kanssa monimuotoisia perheitä koskevan tutkimustiedon lisäämiseksi ja hyödyntämiseksi.
- Ollaan median, erilaisten työryhmien, kehittämishankkeiden yms. käytettävissä asiantuntijana, myös aloitteellisesti.
- Rakennetaan yhteistyötä työmarkkinajärjestöjen ja muiden työelämätoimijoiden kanssa. Kehitetään tapoja vaikuttaa työelämään yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa.
- Tavataan työmarkkinajärjestöjen asiantuntijoita ja muita työelämätoimijoita, jotka kehittävät perheystävällisyyttä.
- Jatketaan pilottihankemallin pohjalta yhteistyötä eri ammattiliittojen kanssa. Yhteistyömalli sisältää kyselyn luottamushenkilöille sekä koulutusta kyselyn pohjalta asiantuntijoille ja luottamushenkilöille.
- Käynnistetään pilottihanke yhden työnantajajärjestön kanssa.
- Pohjustetaan perheystävällisyyden kehittämistä työehtosopimuksista käytävällä neuvottelukierroksella 2023–2024 ja kehitetään tavoitteita myös paikalliseen sopimiseen.
- Arvioidaan verkoston toimintaa ja sen tuloksellisuutta säännöllisesti.
- Tuetaan järjestöjen välistä vertaistukea ja vertaisoppimista.
- Järjestetään tarvittaessa yhteisiä koulutuksia järjestöjen työntekijöille.
- Järjestetään jäsenjärjestöjen hallituksille yhteiset hallituspäivät (siirtyivät vuodelta 2021).

Toiminnan seurannasta ja arvioinnista vastaavat verkoston työntekijät yhdessä jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajista koostuvan johtoryhmän kanssa. Arviointi toteutetaan systemaattisena osana toimintaa ja siitä raportoidaan johtoryhmälle neljä kertaa vuodessa ja rahoittajalle raportoinnin yhteydessä. Verkoston toimintaa kehitetään jatkuvasti arvioinnista saatujen tulosten ja kehitysehdotusten pohjalta.

Monimuotoiset perheet -verkostossa ylintä päätäntävaltaa käyttää jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajista koostuva johtoryhmä. Johtoryhmä kokoontuu vuoden 2022 aikana neljä kertaa. Toiminnan hallinnoijana toimii yksi verkoston jäsenjärjestöistä, Sateenkaariperheet ry.

Monimuotoiset perheet -verkoston toteuttamalle toiminnalle on myönnetty STEAn kohdennettu toiminta-avustus vuosille 2020–2022. Muuta rahoitusta verkostolla ei ole.

Verkoston budjetti vuodelle 2021 oli 300 000 €. Budjetti vuodelle 2022 on 280 000 €.